

EURÓPAI UNIÓ

AZ EURÓPAI PARLAMENT

A TANÁCS

**Brüsszel, 2024. április 26.
(OR. en)**

2016/0223(COD)

PE-CONS 70/23

**ASILE 120
CODEC 2257**

JOGALKOTÁSI AKTUSOK ÉS EGYÉB ESZKÖZÖK

Tárgy: AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemben részesülő személyként való elismerésére, a menekültek vagy a kiegészítő védelemre jogosult személyek egységes jogállására, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról, a 2003/109/EK tanácsi irányelv módosításáról és a 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS
(EU) 2024/... RENDELETE

(…)

**a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek
nemzetközi védelemben részesülő személyként való elismerésére,
a menekültek vagy a kiegészítő védelemre jogosult személyek egységes jogállására,
valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról,
a 2003/109/EK tanácsi irányelv módosításáról
és a 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről**

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 78. cikke (2) bekezdésének a) és b) pontjára, valamint 79. cikke (2) bekezdésének a) pontjára,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére²,

rendes jogalkotási eljárás keretében³,

¹ HL C 75., 2017.3.10., 97. o.

² HL C 207., 2017.6.30., 67. o.

³ Az Európai Parlament 2024. április 10-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács ...-i határozata.

mivel:

- (1) A 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben⁴ számos jelentős változtatást tettek. Harmonizáció és nagyobb mértékű konvergencia biztosítása céljából a menekültügyi határozatokban és a nemzetközi védelem tartalma tekintetében, annak érdekében, hogy csökkentsék az Unión belüli mozgásra való ösztönzőket, arra ösztönözzék a nemzetközi védelemben részesülő személyeket, hogy azon tagállamban maradjanak, amely védelmet nyújtott számukra, és a nemzetközi védelemben részesülő személyek számára egyenlő bánásmódot biztosítsanak, az említett irányelvet hatályon kívül kell helyezni, és egy rendelettel kell felváltani.
- (2) Az 1967. január 31-i New York-i jegyzőkönyvvel kiegészített, a menekültek jogállásáról szóló, 1951. július 28-i genfi egyezmény (a továbbiakban: a genfi egyezmény) teljes és mindenre kiterjedő alkalmazásán alapuló közös menekültpolitika, amely magában foglalja a közös európai menekültügyi rendszert (KEMR) is, részét képezi az Unió azon célkitűzésének, hogy fokozatosan létrehozzon egy, a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló olyan térséget, amely nyitva áll mindazok számára, akik kényszerítő körülmények miatt jogosan keresnek védelmet az Unióban. E politikának a tagállamok közötti szolidaritás és igazságos felelősségelosztás elvén – ideértve annak pénzügyi vonatkozásait is – kell alapulnia. A genfi egyezmény a menekültek védelmét szolgáló nemzetközi jogi rendszer sarokkövét képezi.

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2011/95/EU irányelve (2011. december 13.) a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról (HL L 337., 2011.12.20., 9. o.).

- (3) A KEMR alapját a menekültügyi eljárásokra vonatkozó közös szabályok, az uniós szinten nyújtott elismerés és védelem, a befogadási feltételek, valamint a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására szolgáló rendszer képezik. Bár jelentős előrelépés történt eddig a KEMR fokozatos fejlesztésében, még mindig jelentős különbségek vannak a tagállamok között az alkalmazott eljárások, az elismerési arány, a nyújtott védelem típusa, a befogadás anyagi feltételeinek szintje, valamint a nemzetközi védelem kérelmezői és nemzetközi védelemben részesülő személyek számára biztosított ellátások tekintetében. Az említett különbségek továbbutazásokhoz vezethetnek, és alááshatják az annak biztosítására irányuló célkitűzést, hogy valamennyi kérelmező egyenlő bánásmódban részesüljön, bárhol is nyújtja be a kérelmét az Unión belül.
- (4) „A közös európai menekültügyi rendszer reformja és az Európába jutás legális lehetőségeinek javítása felé” című, 2016. április 6-i közleményében a Bizottság meghatározta a KEMR továbbfejlesztésére vonatkozó opcióit, nevezetesen a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására szolgáló fenntartható és igazságos rendszer létrehozását, az Eurodac rendszer megerősítését, nagyobb konvergencia elérését az uniós menekültügyi rendszerben, az Unión belüli továbbutazások megelőzését, és az Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal ügynökséggé történő átalakítását. Az említett közlemény összhangban van a 2016. február 18–19-i Európai Tanács felhívásaival, hogy előrelépést kell tenni a meglévő uniós keret reformjának irányába, biztosítandó egy humánus és hatékony menekültügyi szakpolitikát.

- (5) Mivel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 78. cikkének (2) bekezdése egységes menekült jogállást és egy jól működő KEMR-t irányoz elő, jelentős előrelépést kell tenni a nemzeti menekültügyi rendszerek konvergenciája tekintetében, különös tekintettel a tagállamokban fennálló eltérő elismerési arányokra és védelmijogállás-típusokra. Emellett tovább kell pontosítani és harmonizálni a nemzetközi védelemben részesülő személyeknek biztosított jogokat.
- (6) Rendreletre van tehát szükség egy következetesebb harmonizációs szint uniószerre történő biztosítása, valamint a nagyobb fokú jogbiztonság és átláthatóság biztosítása érdekében.
- (7) E rendelet fő célja egyrészt annak biztosítása, hogy a tagállamok közös kritériumokat alkalmazzanak a nemzetközi védelemre valóban rászorulóknak azonosítására, másrészt annak biztosítása, hogy a nemzetközi védelemben részesülő személyeknek valamennyi tagállamban közös jogok álljanak rendelkezésére.

- (8) A menekült jogállás és a kiegészítő védelmi jogállás elismerésére és tartalmára vonatkozó szabályok további közelítésének elő kell segítenie a nemzetközi védelmet kérelmező személyek és a nemzetközi védelemben részesülő személyek tagállamok közötti továbbutazásának korlátozását .
- (9) A nemzetközi védelmet olyan harmadik országbeli állampolgároknak és hontalan személyeknek kell megadni, akik e rendelet hatálya alá tartoznak, és akik nemzetközi védelemre jogosultak. Nem biztosítható nemzetközi védelem azon harmadik országbeli állampolgároknak és hontalan személyeknek, akik nem tartoznak e rendelet hatálya alá. A nemzeti humanitárius jogállások – amennyiben megadták az ilyen jogállást , – nem járhatnak a nemzetközi védelemmel való összetévesztés kockázatával.
- (10) E rendeletnek a nemzetközi védelem tartalmára vonatkozó rendelkezéseit – ideértve a továbbutazástól való visszatartást szolgáló szabályokat is – alkalmazni kell azokra, akiknek az (EU) 2024/... európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁵⁺ összhangban az áttelepítési vagy a humanitárius befogadási eljárás kedvező döntéssel való lezárását követően megadták a nemzetközi védelmet.

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/... rendelete (...) az uniós áttelepítési és humanitárius befogadási keret létrehozásáról és az (EU) 2021/1147 rendelet módosításáról (HL L ..., ELI: ...).

⁺ HL: Kérjük, illessze be a szövegbe a PE-CONS 18/24 (2016/0225(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát, és illessze be a lábjegyzetbe a rendelet számát, dátumát, címét és HL-hivatkozását.

- (11) E rendelet tiszteletben tartja a különösen az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: a Charta) és az emberi jogok európai egyezménye (EJEE) által elismert alapvető jogokat, és figyelembe veszi az általuk elismert elveket. E rendelet biztosítani kívánja különösen a menedékkérők és az őket kísérő családtagjaik emberi méltóságának, valamint menedékhez való jogának teljes mértékű tiszteletben tartását, valamint elő kívánja mozdítani a Chartának az emberi méltósággal, a magán- és a családi élet tiszteletben tartásával, a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságával, az oktatáshoz való joggal, a foglalkozás megválasztásának szabadságával és a munkavállaláshoz való joggal, a vállalkozás szabadságával, a menedékjoggal, a kitoloncolással, kiutasítással és kiadatással szembeni védelemmel, a törvény előtti egyenlőséggel, a megkülönböztetés tilalmával, a gyermekek jogaival, valamint a szociális biztonsághoz, a szociális segítségnyújtáshoz és az egészségügyi ellátáshoz kapcsolódó jogokkal kapcsolatos rendelkezéseit. Az említett rendelkezéseket ezért ennek megfelelően kell végrehajtani.
- (12) Az e rendelet hatálya alá tartozó személyekkel való bánásmód tekintetében a tagállamokat kötelezik azok a – többek között különösen a hátrányos megkülönböztetést tiltó – nemzetközi jogi okmányok, amelyeknek szerződő felei.

- (13) Az (EU) 2021/1147 európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁶ létrehozott Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap erőforrásait fel kell használni arra, hogy a tagállamok számára megfelelő támogatást nyújtsanak az e rendeletben előírt szabályok végrehajtása során tett erőfeszítéseikhez, különösen azon tagállamok számára, amelyek nemzeti menekültügyi rendszerére – főként földrajzi elhelyezkedésük vagy demográfiai helyzetük miatt – különös és aránytalanul nagy nyomás nehezedik. Miközben tiszteletben kell tartani a kettős finanszírozás tilalmának általános elvét, a tagállamoknak az irányítás minden szintjén maradéktalanul ki kell használniuk az olyan finanszírozási források által nyújtott lehetőségeket, amelyek nem közvetlenül a migrációs politikához kapcsolódnak, de felhasználhatók lehetnek az e területhez tartozó fellépések finanszírozására.

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1147 rendelete (2021. július 7.) a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap létrehozásáról (HL L 251., 2021.7.15., 1. o.).

- (14) Az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségének, amelyet az (EU) 2021/2303 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁷ hozott létre (a továbbiakban: a Menekültügyi Ügynökség), megfelelő támogatást kell nyújtania e rendelet alkalmazásához, különösen azáltal, hogy az érintett tagállam kérésére vagy beleegyezésével szakértőket biztosítva segítséget nyújt a tagállamok hatóságainak a nemzetközi védelem iránti kérelmek befogadásához, nyilvántartásba vételéhez és megvizsgálásához, valamint azáltal, hogy naprakész információkkal szolgál a harmadik országokra és ezen belül a származási országokra vonatkozóan, valamint egyéb releváns iránymutatásokat és eszközöket biztosít. E rendelet alkalmazása során a tagállamok hatóságainak figyelembe kell venniük a Menekültügyi Ügynökség által kidolgozott működési normákat, mutatókat, iránymutatásokat és bevált gyakorlatokat. A nemzetközi védelem iránti kérelmek elbírálása során és ezen elbírálások egyedi jellegének sérelme nélkül a tagállamok hatóságainak figyelembe kell venniük a Menekültügyi Ügynökség és a harmadik országbeli információkkal foglalkozó európai hálózatok által az (EU) 2021/2303 rendelettel összhangban uniós szinten kidolgozott, a származási országokban fennálló helyzetre vonatkozó információkat, jelentéseket, közös elemzést, valamint iránymutató feljegyzéseket.

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/2303 rendelete (2021. december 15.) az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségéről és a 439/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 468., 2021.12.30., 1. o.).

- (15) E rendelet alkalmazása során „a gyermek mindenképp felett álló érdekét” elsődleges szempontként kell figyelembe venni a gyermek jogairól szóló 1989. évi ENSZ-egyezmény rendelkezésének megfelelően. A gyermek mindenképp felett álló érdekének vizsgálatakor a tagállamok hatóságainak megfelelően tekintetbe kell venniük különösen a család egységének elvét, a kiskorú jóllétét és szociális fejlődését, nyelvi készségeit, biztonságát, valamint – életkorának és érettségi fokának kellő figyelembevételével – a kiskorú véleményét.
- (16) Szem előtt tartva a gyermek és a kiskorú mindenképp felett álló érdekének védelmét és általános jóllétét, valamint a kísértől nélküli kiskorúak számára történő segítségnyújtás és a képviselőjük folytonosságának elősegítése érdekében a tagállamoknak törekedniük kell arra, hogy – amennyiben ez lehetséges – ugyanaz a természetes személy maradjon felelős a kísértől nélküli kiskorúért, többek között a menekültügyi eljárás során és a nemzetközi védelem megadását követően is.
- (17) A nagykorú gyermek egyéni értékelés alapján, csak akkor tekintendő eltartottnak, amikor súlyos, nem ideiglenes betegséghez vagy súlyos fogyatékossághoz kapcsolódó, fizikai vagy mentális állapota miatt képtelen ellátni magát.
- (18) Az e rendeletben a család egységére vonatkozóan meghatározott rendelkezések nem befolyásolják a tagállamok által elismert értékeket és elveket. Poligám házasság esetén az egyes tagállamoknak kell eldönteniük, hogy a család egységére vonatkozó rendelkezéseket alkalmazni kívánják-e a poligám háztartásokra, többek között egy további házastárs és egy nemzetközi védelemben részesülő személy kiskorú gyermekeire.

- (19) A család egységére vonatkozó rendelkezések alkalmazásának mindig valódi családi kapcsolatokon kell alapulnia, és nem foglalhatja magában a kényszerházasságokat és az olyan házasságokat, illetve élettársi kapcsolatokat, amelyeket kizárólag azzal a céllal létesítettek, hogy az érintett személy beléphessen a tagállamokba, vagy ott tartózkodhasson. Annak érdekében, hogy a családtagokat ne lehessen a család létrejöttének helye alapján hátrányosan megkülönböztetni, a család fogalmának magában kell foglalnia a származási országon kívül, de az Unió területére való belépés előtt létrejött családokat is.
- (20) Amennyiben a család egysége céljából egy tagállam úgy dönt, hogy a házas kiskorú mindenek felett álló érdekeinek védelmét az említett kiskorú szülei biztosíthatják, az említett kiskorú házastársának e házasságból nem származhat tartózkodási joga e rendelet alapján.
- (21) E rendelet nem érinti az Európai Unióról szóló szerződéshez (EUSZ) és az EUMSZ-hez csatolt, az Európai Unió tagállamainak állampolgárai számára nyújtott menedékjogról szóló 24. jegyzőkönyvet.
- (22) A menekült jogállás elismerése deklaratív aktus.
- (23) Az Egyesült Nemzetek menekültügyi főbiztosával (UNHCR) folytatott egyeztetések értékes iránymutatásként szolgálhatnak a tagállamok hatóságai számára annak meghatározásakor, hogy valamely kérelmező a genfi egyezmény 1. cikke értelmében menekültnek minősül-e.

- (24) Annak vizsgálata során, hogy a kérelmezők esetében fennáll-e az üldöztetéstől való megalapozott félelem, vagy ki vannak-e téve súlyos sérelem elszenvedése tényleges veszélyének, továbbá hogy egy államot vagy területének egy jelentős részét stabil, már létrehozott nem állami hatóságok – ideértve a nemzetközi szervezeteket is – tartják-e ellenőrzésük alatt és biztosítanak védelmet, valamint annak értékelésekor, hogy a kérelmező a saját otthona környékén kívül, a származási ország egy másik részében hozzáférhet-e az üldöztetés vagy a súlyos sérelem elleni védelemhez (a továbbiakban: belföldi védelmi alternatíva), az eljáró hatóságnak figyelembe kell vennie többek között az UNHCR által kiadott releváns általános információkat és ajánlásokat.
- (25) Annak érdekében, hogy a tagállamok illetékes nemzeti hatóságai a genfi egyezmény alkalmazása során iránymutatást kapjanak, meg kell állapítani a menekült jogállás meghatározásának és tartalmának szabályait.
- (26) A menedékkérőknek a genfi egyezmény 1. cikke értelmében vett menekültként való elismerésére vonatkozóan közös feltételeket kell bevezetni.
- (27) Amennyiben a kérelmező állításainak egy vagy több konkrét aspektusát nem támasztják alá dokumentumok vagy egyéb bizonyítékok, akkor a kétséget a kérelmező javára kell értékelni, feltéve, hogy a kérelmező valódi erőfeszítést tett a nemzetközi védelem szükségességének alátámasztására, benyújtották a kérelmező rendelkezésére álló valamennyi releváns elemet, és kielégítő magyarázatot adtak az egyéb releváns elemek hiányára vonatkozóan, a kérelmező állításait logikailag összefüggőnek és hihetőnek ítélik meg, valamint általánosságban megállapítást nyert a szavahihetősége, figyelembe véve azon időpontot, amikor a kérelmező nemzetközi védelmet kérelmezett, és adott esetben annak okait, hogy miért nem kérelmezte korábban.

- (28) Az eljáró hatóság nem állapíthatja meg a kérelmező szavahihetőségének hiányát pusztán azért, mert a kérelmező nem hivatkozott bevallott szexuális irányultságára az első adandó alkalommal, amikor az üldöztetés okait előadhatta, hacsak nem egyértelmű, hogy a kérelmező pusztán késleltetni vagy megghiúsítani szándékozik a visszaküldését eredményező határozat végrehajtását.
- (29) A kérelmező azon meggyőződését, hitét vagy irányultságát, amely olyan tevékenységek alapjául szolgálhat, amelyek indokolttá tehetik az üldöztetéstől való megalapozott félelmet, vagy a súlyos sérelem elszenvedésének tényleges veszélyét, figyelembe kell venni, még ha azokat a kérelmező a származási országában részben vagy egészében el is titkolta.

- (30) Amennyiben a kérelmező rajta kívül álló okokból az eljárás során nem áll rendelkezésre, az (EU) 2024/... európai parlamenti és tanácsi rendelet⁸⁺, az (EU) 2024/... európai parlamenti és tanácsi rendelet⁹⁺⁺ és az (EU) 2024/... európai parlamenti és tanácsi irányelv¹⁰⁺⁺⁺ releváns rendelkezései, valamint az az említett jogi aktusokban meghatározott releváns biztosítékok alkalmazandók.
- (31) Így különösen szükséges a következőkre vonatkozó közös fogalmak bevezetése: sur place felmerülő védelem iránti igény, a sérelem és védelem forrásai, a belföldi védelem és az üldöztetés, ideértve az üldöztetés okait is.

⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/... rendelete (...) a menekültügy és a migráció kezeléséről, az (EU) 2021/1060 és az (EU) 2021/1147 rendelet módosításáról, valamint a 604/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L ..., ELI: ...).

⁺ HL: Kérjük, illessze be a szövegbe a PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát, és illessze be a lábjegyzetbe a rendelet számát, dátumát, címét és HL-hivatkozását.

⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/... rendelete (...) az Unión belüli nemzetközi védelem iránti közös eljárás létrehozásáról és a 2013/32/EU irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L ..., ELI: ...).

⁺⁺ HL: Kérjük, illessze be a szövegbe a PE-CONS 16/24 (2016/0224A(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát, és illessze be a lábjegyzetbe a rendelet számát, dátumát, címét, HL-hivatkozását és ELI-azonosítóját.

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/... irányelve a nemzetközi védelmet kérelmezők befogadására vonatkozó szabályok megállapításáról (HL L ..., ELI: ...).

⁺⁺⁺ HL: Kérjük, illessze be a szövegbe a PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát, valamint illessze be a lábjegyzetbe az irányelv számát, dátumát, címét és HL-hivatkozását.

- (32) Védelmet vagy az állam, vagy olyan stabil, már létrehozott nem állami hatóságok, – ideértve a nemzetközi szervezeteket is – nyújthatnak, amelyek az államot vagy az állam területének egy jelentős részét ellenőrzésük alatt tartják, és teljesítik az e rendeletben meghatározott feltételeket, feltéve, hogy képesek és hajlandók védelmet nyújtani. Az ilyen védelemnek hatékonynak és nem ideiglenes jellegűnek kell lennie.
- (33) Amennyiben az állam vagy az állam megbízottjai nem forrásai az üldöztetésnek vagy a súlyos sérelemnek, az eljáró hatóságnak – miután megállapítást nyert, hogy az e rendeletben meghatározott elismerési kritériumok a kérelmezőre egyébként alkalmazandók volnának – a nemzetközi védelem iránti kérelem elbírálásának részeként meg kell vizsgálnia, hogy létezik-e belföldi védelmi alternatíva. Az üldöztetés vagy a súlyos sérelem elleni belföldi védelmi alternatívának ténylegesen elérhetőnek kell lennie a kérelmezők számára a származási ország azon részén, ahová biztonságosan és jogszerűen elutazhatnak, ahol bebocsátást nyerhetnek, és ahol észszerűen elvárható, hogy letelepednek. Az eljáró hatóságot terheli annak bizonyítása, hogy belföldi védelmi alternatíva elérhető-e. Amennyiben az eljáró hatóság bizonyítja, hogy belföldi védelmi alternatíva elérhető, a kérelmezők számára lehetőséget kell biztosítani, hogy bizonyítékokat mutassanak be, és benyújtsák a rendelkezésükre álló elemeket.

- (34) Annak mérlegelése során, hogy a kérelmezőktől észszerűen elvárható-e, hogy a származási országuk egy másik részében telepedjenek le, az eljáró hatóságnak azt is figyelembe kell vennie, hogy származási országukban a helyi körülmények között a kérelmezők képesek volnának-e fedezni saját alapvető szükségleteiket az élelemhez, higiéniához és menedékhez való hozzáférés tekintetében.
- (35) Amennyiben az állam vagy az állam megbízottjai az üldöztetés vagy a súlyos sérelem forrásai, vélelmezni kell, hogy a kérelmező számára nem áll rendelkezésre hatékony védelem, és az eljáró hatóságnak nem szükséges megvizsgálnia, hogy létezik-e belföldi védelmi alternatíva. Az eljáró hatóság csak akkor vizsgálhatja meg, hogy létezik-e belföldi védelmi alternatíva, ha egyértelműen megállapítást nyer, hogy az üldöztetés vagy a súlyos sérelem veszélye olyan forrástól származik, akinek, illetve amelynek a hatásköre egyértelműen egy meghatározott földrajzi területre korlátozódik, vagy ha maga az állam csak az érintett ország bizonyos részei felett gyakorol ellenőrzést.
- (36) A *sur place* védelem iránti kérelem értékelésekor az a tény, hogy az üldöztetés vagy a súlyos sérelem veszélye olyan körülményeken alapul, amelyek nem minősülnek a származási országban már fennálló meggyőződés, hit vagy irányultság kifejezésének vagy folytatásának, arra utaló jelként szolgálhat, hogy a kérelmező kizárólagos vagy fő célja az volt, hogy megteremtse a nemzetközi védelem kérelmezéséhez szükséges feltételeket.

- (37) A körülményektől függően, a nemmel összefüggő vagy a gyermeki mivolttal összefüggő jellegű üldöztetésnek minősülő cselekmények magukban foglalhatják többek között a kiskorúak hadseregbe történő toborzását, a nemi szervek megcsonkítását, a kényszerházasságot, a gyermekkereskedelmet és a gyermekmunkát, valamint a szexuális kizsákmányolás céljából történő emberkereskedelmet.
- (38) Az üldöztetésnek minősülő cselekmények aránytalan vagy hátrányosan megkülönböztető büntetőeljárás vagy büntetés formáját is ölthetik. Az ilyen aránytalan vagy hátrányosan megkülönböztető büntetőeljárásra vagy büntetésre többek között olyan helyzetekben kerülhet sor, amikor a kérelmező erkölcsi, vallási vagy politikai okokból, vagy valamely meghatározott etnikai csoporthoz való tartozás vagy meghatározott állampolgársággal való rendelkezés miatt nem hajlandó katonai szolgálatot végezni.
- (39) A genfi egyezmény 1. cikke A. pontjának értelmében vett menekült jogállásra való jogosultság egyik elismerési feltétele az ok-okozati összefüggés fennállása az üldöztetés okai – nevezetesen faj, vallás vagy meggyőződés, nemzeti hovatartozás, politikai vélemény vagy meghatározott társadalmi csoporthoz való tartozás – és az üldöztetésnek minősülő cselekmények vagy az ilyen cselekmények elleni védelem hiánya között.

- (40) Hasonlóképpen szükséges bevezetni a „meghatározott társadalmi csoporthoz tartozás” miatti üldöztetés közös fogalmát. Valamely meghatározott társadalmi csoport körülhatárolása céljából kellő figyelmet kell fordítani a kérelmező szexuális irányultságából vagy neméből fakadó szempontokra, ideértve a nemi identitást és a nemi önkifejezést, ami kapcsolódhat bizonyos olyan jogi hagyományokhoz és szokásokhoz, amelyek például a nemi szervek megcsonkításához, kényszersterilizációhoz, illetve kényszerabortuszhoz vezethetnek, amennyiben azok kapcsolatban állnak a kérelmező üldöztetéstől való megalapozott félelmével. A körülményektől függően a fogyatékoság valamely meghatározott társadalmi csoport körülhatárolására szolgáló jellemző lehet.
- (41) A származási országban fennálló körülmények – többek között például a kifejezetten a leszbikus, meleg, biszexuális, transznemű és interszexuális személyekre vonatkozó büntetőjogi jogszabályok megléte és alkalmazása – azt jelenthetik, hogy az említett személyeket egy meghatározott társadalmi csoportot alkotónak kell tekinteni.
- (42) A nemzetközi védelem iránti kérelem elbírálásakor a tagállamok illetékes hatóságainak olyan módszerek alapján kell értékelniük a kérelmező szavahihetőségét, amelyek tiszteletben tartják kérelmezőnek a Charta és az EJEE által biztosított jogait, különösen az emberi méltósághoz, valamint a magánélethez és a családi élethez fűződő jogokat. Ami konkrétan a szexuális irányultságot és a nemi identitást illeti, a kérelmezőket nem szabad a szexuális szokásaira vonatkozó részletes kikérdezésnek vagy vizsgálatoknak alávetni.

- (43) Az Egyesült Nemzetek Szervezetének céljait és elveit az Egyesült Nemzetek Alapokmányának preambuluma, valamint 1. és 2. cikke határozza meg, és azokat belefoglalták a terrorizmus leküzdésére irányuló intézkedésekről szóló ENSZ-határozatokba is. Az említett határozatok többek között megállapítják, hogy „a terrorcselekmények, illetve a terrorista módszerek és gyakorlatok az Egyesült Nemzetek Szervezetének céljaiba és elveibe ütköznek”, továbbá hogy „a terrorcselekmények tudatos finanszírozása és tervezése, valamint az erre való felbujtás szintén az Egyesült Nemzetek Szervezetének céljaiba és elveibe ütközik”.
- (44) E rendelet nemzetközi védelemből való kizárásra vonatkozó rendelkezéseinek alkalmazása céljából, amikor észszerű indokok alapján feltételezhető, hogy egy kérelmező az Egyesült Nemzetek Alapokmányának 1. és 2. cikkében meghatározott célokba és elvekbe ütköző cselekményt vagy cselekményeket követett el, nem előfeltétel annak megállapítása, hogy a kérelmezőt az (EU) 2017/541 európai parlamenti és tanácsi irányelv¹¹ 3. cikkének (1) bekezdésében említett terrorista bűncselekmények egyike miatt elítélték.
- (45) E rendelet nemzetközi védelemből való kizárásra vonatkozó rendelkezéseinek egy olyan kérelmező tekintetében történő alkalmazása céljából, aki terrorista csoport tevékenységeiben való részvételnek minősülő cselekményeket követett el, az a tény, hogy nem került megállapításra, hogy az ilyen kérelmező az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának határozataiban meghatározott terrorcselekményt követett el, annak elkövetését megkísérelte, vagy annak elkövetésével fenyegetőzött, nem zárja ki, hogy a tagállamok hatóságai a kérelmező magatartását az Egyesült Nemzetek céljaiba és elveibe ütközőnek tekintsék.

¹¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/541 irányelve (2017. március 15.) a terrorizmus elleni küzdelemről, a 2002/475/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról, valamint a 2005/671/IB tanácsi határozat módosításáról (HL L 88., 2017.3.31., 6. o.).

- (46) Azon tények egyedi értékelése szempontjából, amelyek nyomós oknak minősülhetnek annak feltételezésére, hogy a kérelmező az Egyesült Nemzetek céljaiba és elveibe ütköző cselekményekben bűnös, ilyen cselekmények felbujtója, vagy ilyen cselekményekben más módon részt vett, az a tény, hogy a kérelmezőt valamely tagállam bíróságai terrorista csoport tevékenységeiben való részvétel miatt elítélték, különös jelentőséggel bír, akárcsak valamely bíróság azon megállapítása, miszerint az említett kérelmező egy ilyen csoport vezetésének tagja volt, és nem kell megkövetelni annak bizonyítását, hogy a kérelmező terrorcselekmény felbujtója volt, vagy abban más módon részt vett.
- (47) Politikai bűncselekmény elkövetése elvileg nem ad alapot a menekült jogállásból való kizárásra. Azonban az olyan különösen kegyetlen cselekményeket, amelyek esetében a szóban forgó cselekmény nem áll arányban az állítólagos politikai céllal, valamint az erőszakosságuk által jellemzett terrorcselekményeket – még ha azokat állítólagos politikai célból is követik el – súlyos, nem politikai bűncselekménynek kell tekinteni, és ezért azok okot adhatnak a menekült jogállásból való kizárásra.

- (48) Meg kell állapítani a kiegészítő védelmi jogállás fogalmának és tartalmának szabályait is. A kiegészítő védelem biztosítása a genfi egyezményben rögzített menekültvédelemhez képest kiegészítő és pótlólagos jellegű kell, hogy legyen. Miközben a menekült jogállás és a kiegészítő védelmi jogállás esetében a védelem alapja eltérő, a folyamatos védelemre szorulás időtartama hasonló lehet. A menekült jogállás vagy a kiegészítő védelmi jogállás által nyújtott védelem tartalma csak akkor lehet eltérő, ha ez a rendelet kifejezetten így rendelkezik. Ez a rendelet ugyanakkor lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy mindkét jogállás alapján azonos jogokat és ellátásokat biztosítsanak.
- (49) Meg kell állapítani azon közös kritériumokat, amelyek alapján a nemzetközi védelem kérelmezői kiegészítő védelemben részesülő személyként ismerhetők el. Az említett kritériumokat emberi jogi okmányokból fakadó nemzetközi kötelezettségekből és a tagállamokban fennálló gyakorlatból kell levezetni.
- (50) Az olyan súlyos sérelem értékelése céljából, amelynek alapján a kérelmezők kiegészítő védelemre jogosult személynek minősülhetnek, a megkülönböztetés nélküli erőszak fogalmának magában kell foglalnia az olyan erőszakot, amely személyes körülményeikre való tekintet nélkül terjedhet ki emberekre.

- (51) A súlyos sérelem értékelése céljából belső fegyveres konfliktushelyzetnek kell tekinteni az olyan helyzeteket, amikor egy harmadik ország fegyveres erői egy vagy több fegyveres csoporttal, illetve két vagy több fegyveres csoport egymással konfliktusba kerül. Nem szükséges, hogy az ilyen konfliktus a nemzetközi humanitárius jog értelmében „nem nemzetközi jellegű fegyveres konfliktusnak” minősüljön, továbbá nem szükséges az érintett területen tapasztalt erőszak mértékén kívül, külön vizsgálni a fegyveres összecsapások hevesességét, az abban részt vevő fegyveres erők szervezettségét vagy a konfliktus időtartamát.
- (52) Ami a polgári személy élete vagy testi épsége súlyos és egyedi fenyegetettsége fennállásának megállapításához szükséges bizonyítékot illeti, az eljáró hatóságok nem követelhetik meg a kérelmezőtől, hogy bizonyítsa a konkrétan a személyes körülményeivel kapcsolatos tényezők miatti érintettségét. A kérelem alátámasztásához azonban a megkülönböztetés nélküli erőszak alacsonyabb mértéke is elegendő, ha a kérelmező bizonyítani tudja, hogy saját személyes körülményeivel kapcsolatos tényezők miatt konkrétan érintett. Emellett az eljáró hatóságnak rendkívüli esetben megállapítottanak kell tekintenie a súlyos és egyedi fenyegetettség fennállását, amikor a fegyveres konfliktust jellemző megkülönböztetés nélküli erőszak mértéke olyan magas szintet ért el, amely alapos okot szolgáltat annak feltételezésére, hogy a származási országba vagy a származási ország releváns részére visszaküldött polgári személy pusztán az ott tartózkodása miatt a súlyos sérelem tényleges veszélyének volna kitéve.

- (53) A körülményektől függően, ideértve a tartózkodás hosszát és célját is, a származási országba történő utazás arra utaló jelként szolgálhat, hogy a menekült jogállással rendelkező személyek újra igénybe vették a származási ország védelmét, vagy újra letelepedtek a származási országukban, vagy a kiegészítő védelmi jogállással rendelkezők esetében arra, hogy az említett jogállás megadásának okai megszűntek.
- (54) Az (EU) 2024/... rendelettel⁺ összhangban a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a kérelmezők bíróság előtt hatékony jogorvoslathoz folyamodhassanak az eljáró hatóság azon határozatai ellen, amelyek megalapozatlanként elutasítják a nemzetközi védelem iránti kérelmeket, vagy visszavonják a nemzetközi védelmet. E tekintetben azon indokokat, amelyek alapján az eljáró hatóság a nemzetközi védelem iránti kérelem elutasítása vagy az abban részesülő személytől a nemzetközi védelem visszavonása mellett határozott, az illetékes bíróságnak alaposan felül kell vizsgálnia az elutasításról vagy a visszavonásról szóló határozat ellen esetlegesen indított kereset alapján.
- (55) A nemzetközi védelemben részesülő személyek számára első alkalommal kiadott, vagy az e rendelet hatálybalépését követően megújított úti okmányoknak meg kell felelniük a 2252/2004/EK tanácsi rendeletnek¹², vagy a biztonsági jellemzőkre és biometrikus elemekre vonatkozó, hasonló minimális előírásoknak.

⁺ HL: Kérjük, illessze be a szövegbe a PE-CONS 16/24 (2016/0224A(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

¹² A Tanács 2252/2004/EK rendelete (2004. december 13.) a tagállamok által kiállított útlevélek és úti okmányok biztonsági jellemzőire és biometrikus elemeire vonatkozó előírásokról (HL L 385., 2004.12.29., 1. o.).

- (56) A nemzetközi védelemben részesülő személyek számára első alkalommal kiadott, vagy az e rendelet hatálybalépését követően megújított tartózkodási engedélynek meg kell felelnie az 1030/2002/EK tanácsi rendeletnek¹³.
- (57) A nemzetközi védelem megadása és a tartózkodási engedély kibocsátása közötti időszakban a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a nemzetközi védelemben részesülő személyek ténylegesen élhessenek az e rendeletben meghatározott valamennyi joggal, kivéve az Unión belüli mozgás szabadságát és az úti okmány kiállítását.

¹³ A Tanács 1030/2002/EK rendelete (2002. június 13.) a harmadik országok állampolgárai tartózkodási engedélye egységes formátumának megállapításáról (HL L 157., 2002.6.15., 1. o.).

- (58) A menekültek családtagjai azon tényből kifolyólag, hogy a nemzetközi védelemben részesülő személyekkel közeli kapcsolatban állnak, általában olyan üldöztetésnek minősülő cselekményeknek vagy súlyos sérelemnek vannak kitéve, amely a nemzetközi védelem megadásának alapjául szolgálhat. A család egységének fenntartása érdekében, amennyiben az ugyanazon tagállam területén tartózkodó családtagok nem jogosultak nemzetközi védelemre, arra jogosultnak kell lenniük, hogy tartózkodási engedélyt kérjenek. Az ilyen tartózkodási engedélyeket meg kell adni, kivéve, ha a családtagokra kizáró okok vonatkoznak, vagy kivéve, ha nemzetbiztonsági vagy közrendi okokból másként kell eljárni. A családtagokat szintén meg kell illetniük a nemzetközi védelemben részesülő személy számára biztosított jogoknak, amint megadták a nemzetközi védelmet. E rendeletnek a család egységének fenntartására vonatkozó rendelkezései sérelme nélkül, amennyiben a helyzet a családegyesítési jogról szóló 2003/86/EK tanácsi irányelv¹⁴ hatálya alá esik, és teljesültek a családegyesítésnek az említett irányelvben meghatározott feltételei, az említett irányelvvel összhangban kell tartózkodási engedélyt és jogokat biztosítani a nemzetközi védelemben részesülő személyek olyan családtagjai számára, akik saját jogon nem jogosultak ilyen védelemre. E rendeletet a 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹⁵ sérelme nélkül kell alkalmazni.

¹⁴ A Tanács 2003/86/EK irányelve (2003. szeptember 22.) a családegyesítési jogról (HL L 251., 2003.10.3., 12. o.).

¹⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről, (HL L 158., 2004.4.30., 77. o.).

- (59) A nemzetközi védelemben részesülő személyek családtagjai számára az úti okmányokat a nemzeti eljárásoknak megfelelően kell kiállítani.
- (60) Valamely harmadik ország körülményeiben bekövetkező változások értékelésekor a tagállamok illetékes hatóságainak a nemzetközi védelemben részesülő személy egyéni helyzetét figyelembe véve ellenőrizniük kell, hogy az említett országban a védelmet biztosító szereplő vagy szereplők megfelelő lépéseket tettek-e az üldöztetés vagy a súlyos sérelem megszüntetése érdekében, hogy ennek megfelelően többek között az üldöztetésnek vagy súlyos sérelemnek minősülő cselekmények felderítésére, büntetőeljárás útján történő üldözésére és büntetésére szolgáló hatékony jogrendszer működtesse-e, és hogy az érintett nemzetközi védelemben részesülő személy hozzá fog-e férni az ilyen védelemhez, ha a menekült jogállást vagy a kiegészítő védelmi jogállást visszavonják.
- (61) Annak értékelésekor, hogy a nemzetközi védelem megadásának alapjául szolgáló okok megszűntek-e, az eljáró hatóságnak figyelembe kell vennie minden releváns és rendelkezésre álló nemzeti, uniós és nemzetközi információs forrást és iránymutatást, ideértve az UNHCR által kiadott ajánlásokat is.

- (62) Amennyiben a kérelmező a genfi egyezmény 1. cikke D. pontjának – amely az UNHCR-től eltérő ENSZ-szervek vagy -ügynökségek általi védelem- vagy támogatásnyújtással kapcsolatos – hatálya alá tartozik, annak mérlegelésekor, hogy az említett védelem vagy támogatás a kérelmező befolyásán kívüli és akaratától független okok miatt megszűnt-e, az eljáró hatóságnak meg kell győződnie arról, hogy a kérelmezőt a releváns szerv vagy ügynökség tevékenységi területének elhagyására kényszerítették-e, a kérelmező személyes biztonsága súlyos veszélyben volt-e, és a releváns szerv vagy ügynökség képtelen volt-e a megbízatásának megfelelően biztosítani a kérelmező életkörülményeit.
- (63) Amikor a menekült jogállás vagy a kiegészítő védelmi jogállás megszűnik, a tagállam eljáró hatóságának a jogállás visszavonására vonatkozó határozata nem zárja ki, hogy az érintett harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy más indokok alapján tartózkodási engedélyt kérhessen, mint amelyek indokolták a nemzetközi védelem megadását, vagy hogy más indokok alapján továbbra is jogszerűen az említett tagállam területén tartózkodhasson, különösen, ha érvényes, huzamos uniós tartózkodási engedéllyel rendelkezik, összhangban a releváns uniós és nemzeti joggal.
- (64) A nemzetközi védelem megszüntetéséről szóló határozat nem lehet visszaható hatályú. A nemzetközi védelem visszavonásáról szóló határozatnak visszaható hatállyal kell bírnia. Ha egy határozat megszüntetési okon alapul, nem lehet visszaható hatályú. Amennyiben a menekült jogállást vagy a kiegészítő védelmi jogállást visszavonják azon az alapon, hogy azt soha nem is kellett volna megadni, a szerzett jogokat a nemzeti joggal összhangban lehet megőrizni vagy elveszíteni.

(65) A nemzetközi védelemben részesülő személyeknek azon tagállamban kell tartózkodniuk, amely a védelmet megadta számukra. A nemzetközi védelemben részesülő személyek közül azok számára, akik érvényes úti okmánnyal és a schengeni vívmányokat teljes körűen alkalmazó tagállam által kiállított tartózkodási engedéllyel rendelkeznek, az engedélyezett tartózkodási időn belül lehetővé kell tenni a schengeni vívmányokat teljes körűen alkalmazó tagállamok területére való belépést és az azon belüli szabad mozgást az (EU) 2016/399 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek¹⁶ és a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény¹⁷ 21. cikkének megfelelően. A nemzetközi védelemben részesülő személyek a védelmet számukra megadó tagállamtól eltérő tagállamban is kérhetnek tartózkodási engedélyt, a releváns uniós és nemzeti szabályokkal összhangban. Ez azonban nem jár együtt a menekült jogállás vagy kiegészítő védelmi jogállás és az ahhoz kapcsolódó jogok átruházásával.

¹⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/399 rendelete (2016. március 9.) a személyek határátlépésére irányadó szabályok uniós kódexéről (Schengeni határellenőrzési kódex) (HL L 77., 2016.3.23., 1. o.).

¹⁷ Egyezmény a Benelux Gazdasági Unió államai, a Németországi Szövetségi Köztársaság és a Francia Köztársaság kormányai között a közös határaikon történő ellenőrzések fokozatos megszüntetéséről szóló, 1985. június 14-i Schengeni Megállapodás végrehajtásáról (HL L 239., 2000.9.22., 19. o.).

- (66) Annak biztosítása érdekében, hogy a nemzetközi védelemben részesülő személyek a releváns nemzeti, uniós vagy nemzetközi joggal összhangban betartsák az engedélyezett tartózkodási időtartamot, módosítani kell a 2003/109/EK tanácsi irányelvet¹⁸ annak előírása céljából, hogy a nemzetközi védelemben részesülő személyek huzamos uniós tartózkodásra jogosulttá válásához szükséges várakozási időszak főszabály szerint minden olyan esetben kezdődjön újra, amikor a nemzetközi védelemben részesülő személyt a számára a nemzetközi védelmet megadó tagállamtól eltérő tagállamban találják úgy, hogy ott nem illeti meg tartózkodási jog .
- (67) A tagállamok hatóságai továbbra is bizonyos mérlegelési jogkörrel rendelkeznek a közrend és a nemzetbiztonság tekintetében, amelyet a nemzeti, az uniós és a nemzetközi joggal összhangban kell értelmezniük. A konkrét tények egyedi értékelésétől függően, a közrendi és a nemzetbiztonsági megfontolások azokra az esetekre is vonatkozhatnak, amikor a harmadik országbeli állampolgár a nemzetközi terrorizmust támogató szervezethez tartozik, vagy ilyen szervezetet támogat. Annak értékelésekor, hogy egy harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy kockázatot jelent-e valamely tagállam nemzetbiztonságára, annak hatóságai jogosultak figyelembe venni többek között a más tagállamoktól vagy harmadik országoktól kapott információkat.

¹⁸ A Tanács 2003/109/EK irányelve (2003. november 25.) a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról (HL L 16., 2004.1.23., 44. o.).

- (68) Az e rendeletben meghatározott jogosultságokról történő döntéshozatal során az illetékes hatóságnak kellő figyelemmel kell lennie a gyermek mindenek felett álló érdekére és azon közeli hozzátartozók nemzetközi védelemben részesülő személytől való függőségének egyedi körülményeire, akik már az érintett tagállamban tartózkodnak, és akik nem családtagok. Kivételes körülmények fennállása esetén, amennyiben a nemzetközi védelemben részesülő személy közeli hozzátartozója házas kiskorú, de nem kíséri házastársa, úgy tekinthető, hogy a kiskorú mindenek felett álló érdekeinek védelmét az eredeti családja biztosíthatja.
- (69) A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy korlátozzák az önálló vagy nem önálló jövedelemszerző tevékenység folytatását olyan állások esetében, amelyekhez közhatalmi jogosítványok gyakorlására van szükség, vagy amelyekben az állam, illetve más állami hatóságok általános érdekeinek megvédéséért kell felelősséget vállalni. Az egyenlő bánásmódhoz való jogainak a munkavállalókat képviselő szervezetekben való tagság vagy bizonyos foglalkozások űzése tekintetében történő gyakorlásával összefüggésben lehetővé kell tenni a nemzetközi védelemben részesülő személyek kizárását a köztestületek vezetésében való részvételből és a közhivatal-viselésből is.
- (70) A lakhatási támogatás alapellátásnak minősül, amennyiben az szociális segítségnyújtásnak tekinthető.

- (71) Az e rendeletben meghatározott jogok és ellátások nemzetközi védelemben részesülő személyek által történő tényleges gyakorlásának fokozása érdekében figyelembe kell venni konkrét szükségleteiket és azon sajátos beilleszkedési kihívásokat, amelyekkel szembesülnek, valamint elő kell segíteni a beilleszkedéssel kapcsolatos jogokhoz való hozzáférésüket, különösen a foglalkoztatással kapcsolatos tanulmányi lehetőségek és szakképzés, valamint a külföldi oklevelek, bizonyítványok és képesítés megszerzéséről szóló egyéb tanúsítványok elismerésére vonatkozó eljárások hozzáférhetősége tekintetében, különösen olyan körülmények között, amikor hiányoznak az igazoló dokumentumok vagy az érintettek nem képesek fedezni az elismerési eljárások költségeit.
- (72) A nemzetközi védelemben részesülő személyek a számukra nemzetközi védelmet megadó tagállam állampolgáraival azonos bánásmódot élveznek a szociális biztonság tekintetében.
- (73) A nemzetközi védelemben részesülő személyek számára biztosítani kell az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést – ideértve a fizikai és a mentális egészségügyi ellátást, valamint a szexuális és reprodukzív egészséggel kapcsolatos ellátást is –, feltéve, hogy az a számukra nemzetközi védelmet megadó tagállam állampolgárainak számára is biztosított.
- (74) A nemzetközi védelemben részesülő személyek társadalomba való beilleszkedésének elősegítése érdekében e személyek számára biztosítani kell a nemzeti, regionális és helyi szintű integrációs intézkedésekhez való hozzáférést, a tagállamok által meghatározandó feltételek szerint. A tagállamoknak fontolóra kell venniük a nemzetközi védelemben részesülő személyek nyelvtanfolyamokon való részvételének fenntartását, amennyiben kérelmezőként nyelvtanfolyamokon vehettek részt.
- (75) E rendelet alkalmazásának hatékony nyomon követése szükségessé teszi e rendelet rendszeres időközönkénti értékelését.

- (76) Mivel e rendelet céljait – nevezetesen a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek számára a nemzetközi védelem tagállamok általi megadására, a menekültek vagy a kiegészítő védelemre jogosult személyek egységes jogállására, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályok megállapítását – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban e rendelet terjedelme és hatásai miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az EUSZ 5. cikkében foglalt elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (77) Az EUSZ-hez és az EUMSZ-hez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyv 1. és 2. cikkével, valamint 4a. cikkének (1) bekezdésével összhangban – az említett jegyzőkönyv 4. cikkének sérelme nélkül – Írország nem vesz részt e rendelet elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.
- (78) Az EUSZ-hez és az EUMSZ-hez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv 1. és 2. cikkével összhangban Dánia nem vesz részt e rendelet elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. fejezet

Általános rendelkezések

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet a következőkre vonatkozó szabályokat állapít meg:

- a) a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemben részesülő személyként történő elismerése;
- b) a menekültek és a kiegészítő védelemre jogosult személyek egységes jogállása;
- c) a nyújtott nemzetközi védelem tartalma.

2. cikk

Tárgyi hatály

- (1) Ez a rendelet a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemben részesülő személyként való elismerésére, valamint a nyújtott nemzetközi védelem tartalmára alkalmazandó.

- (2) E rendelet nem alkalmazandó azokra a nemzeti humanitárius jogállásokra, amelyeket a tagállamok olyan harmadik országbeli állampolgároknak és hontalan személyeknek nyújtanak, akik nem tartoznak e rendelet hatálya alá. A nemzeti humanitárius jogállások – amennyiben azokat megadják – nem járhatnak a nemzetközi védelemmel való összetévesztés kockázatával.

3. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „menekült jogállás”: egy harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy valamely tagállam által menekültként történő elismerése;
2. „kiegészítő védelmi jogállás”: egy harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy valamely tagállam által kiegészítő védelemre jogosult személyként történő elismerése;
3. „nemzetközi védelem”: a menekült jogállás vagy a kiegészítő védelmi jogállás;
4. „nemzetközi védelemben részesülő személy”: az a személy, akinek megadták a menekült jogállást vagy a kiegészítő védelmi jogállást;

5. „menekült”: harmadik ország olyan állampolgára, aki faji, illetve vallási okok, nemzeti hovatartozása, politikai meggyőződése vagy meghatározott társadalmi csoporthoz való tartozása miatti üldöztetéstől való megalapozott félelme miatt az állampolgársága szerinti országban kívül tartózkodik, és nem tudja, vagy ilyen félelmében nem kívánja annak az országnak a védelmét igénybe venni, vagy olyan hontalan személy, aki a korábbi szokásos tartózkodási helye szerinti országban kívül tartózkodva, ugyanezen említett okoknál fogva nem tud, vagy ilyen félelmében nem kíván oda visszatérni, és akire a 12. cikk nem vonatkozik;
6. „kiegészítő védelemre jogosult személy”: olyan harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy, aki nem minősül menekültnek, de akivel kapcsolatban megalapozott okokból azt kell feltételezni, hogy származási országába, illetőleg hontalan személy esetében a korábbi szokásos tartózkodási helye szerinti országba való visszaküldése esetén a 15. cikk szerinti súlyos sérelem elszenvedése tényleges veszélyének volna kitéve, valamint akire a 17. cikk (1) és (2) bekezdése nem vonatkozik, és nem tudja, vagy az ilyen veszélytől való félelmében nem kívánja az említett ország védelmét igénybe venni;
7. „nemzetközi védelem iránti kérelem”: olyan harmadik országbeli állampolgár vagy olyan hontalan személy által valamely tagállam védelme iránt előterjesztett kérelem, akiről feltételezhető, hogy menekült jogállásban vagy kiegészítő védelmi jogállásban kíván részesülni;
8. „kérelmező”: olyan harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy, aki nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtására irányuló szándéknyilatkozatot tett, de akinek kérelme tárgyában még nem hoztak jogerős határozatot;

9. „családtagok”: amennyiben a család már azelőtt is létezett, mielőtt a kérelmező a tagállamok területére lépett, a nemzetközi védelemben részesülő személy következő családtagjai, akik a nemzetközi védelem iránti kérelemmel kapcsolatban ugyanazon tagállam területén tartózkodnak:
- a) a nemzetközi védelemben részesülő személy házastársa vagy a vele tartós kapcsolatban élő, nem házastársa, amennyiben az érintett tagállam joga vagy gyakorlata a nem házaspárokat a házaspárokkal azonos elbánásban részesíti;
 - b) az a) pontban említett párok vagy a nemzetközi védelemben részesülő személy kiskorú vagy nagykorú eltartott gyermekei, feltéve, hogy nem házasságok, és függetlenül attól, hogy házasságban vagy házasságon kívül születtek-e, vagy a nemzeti jogban foglaltak szerint örökbe fogadták-e őket; a kiskorú nem házasnak minősül, feltéve, hogy egyéni értékelés alapján megállapítható, hogy a kiskorú házassága nem állna összhangban a releváns nemzeti joggal, ha azt az érintett tagállamban kötötték volna, különös tekintettel a házasságkötés törvényes alsó korhatárára;
 - c) amennyiben a nemzetközi védelemben részesülő személy kiskorú és nem házastársa, az apja, az anyja vagy egy másik, az említett védelemben részesülő személyért az érintett tagállam joga vagy gyakorlata alapján felelős nagykorú személy, ideértve a nagykorú testvért is; a kiskorú nem házasnak minősül, feltéve, hogy egyéni értékelés alapján megállapítható, hogy a kiskorú házassága nem állna összhangban a releváns nemzeti joggal, ha azt az érintett tagállamban kötötték volna, különös tekintettel a házasságkötés törvényes alsó korhatárára;

10. „kiskorú”: a 18. életévét be nem töltött harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy;
11. „kísérő nélküli kiskorú”: olyan kiskorú, aki az érintett tagállam joga vagy gyakorlata alapján érte felelős nagykorú személy kísérete nélkül érkezik a tagállamok területére, mindaddig, amíg az említett kiskorú ilyen nagykorú személy tényleges gondviselete alá nem kerül, ideértve azon kiskorút is, aki a tagállamok területére történt belépést követően maradt kíséret nélkül;
12. „tartózkodási engedély”: valamely tagállam hatóságai által az 1030/2002/EK rendelet által meghatározott egységes formátumban kiállított, harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy számára a tagállam területén történő jogszerű tartózkodást lehetővé tévő engedély;
13. „származási ország”: az állampolgárság, illetve hontalan személyek esetében a korábbi szokásos tartózkodási hely szerinti ország vagy országok;
14. „nemzetközi védelem visszavonása”: az eljáró hatóság vagy egy illetékes bíróság azon határozata, amelynek értelmében visszavonja vagy megszünteti a nemzetközi védelmet, többek között azáltal, hogy megtagadja annak megújítását ;
15. „eljáró hatóság”: az a kvázi igazságszolgáltatási vagy közigazgatási szerv valamely tagállamban, amely a nemzetközi védelem iránti kérelmek megvizsgálásáért felelős, és amely az eljárás közigazgatási szakaszában határozat meghozatalára hatáskörrel rendelkezik;
16. „szociális biztonság”: a 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet¹⁹ 3. cikkének (1) és (2) bekezdésében meghatározott szociális biztonsági ágak ;

¹⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2004/EK rendelete (2004. április 29.) a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról (HL L 166., 2004.4.30., 1. o.).

17. „szociális segítségnyújtás”: olyan ellátások, amelyeket azzal a céllal juttatnak, hogy biztosított legyen a megfelelő forrásokkal nem rendelkezők alapvető szükségleteinek kielégítése;
18. „gyám”: az a természetes személy vagy szervezet – többek között közigazgatási szerv –, akit vagy amelyet az illetékes hatóságok – esettől függően – a kísérő nélküli kiskorú segítségére, képviselésére és a nevében történő eljárásra jelöltek ki annak biztosítása érdekében, hogy a kísérő nélküli kiskorú élhessen az e rendelet szerinti jogaival és eleget tegyen e rendelet szerinti kötelezettségeinek, ugyanakkor megvédve mindenek felett álló érdekét és általános jóllétét.

II. fejezet

A nemzetközi védelem iránti kérelem értékelése

4. cikk

Az információk benyújtása, és a tények és körülmények értékelése

- (1) A kérelmezőknek valamennyi rendelkezésükre álló elemet be kell nyújtaniuk, amelyek alátámasztják a nemzetközi védelem iránti kérelmet. E célból a kérelmezők kötelesek teljes mértékben együttműködni az eljáró hatósággal és más illetékes hatóságokkal, és a teljes eljárás – többek között a kérelem releváns elemeinek értékelése – során kötelesek jelen lenni és rendelkezésre állni a kérelmük megvizsgálásáért felelős tagállam területén.

- (2) Az (1) bekezdésben említett elemek a következők:
- a) a kérelmező nyilatkozatai; és
 - b) a kérelmező rendelkezésére álló valamennyi dokumentum a következők tekintetében:
 - i. a kérelmezőnek a nemzetközi védelem kérelmezésére vonatkozó indokai;
 - ii. a kérelmező életkora;
 - iii. a kérelmező háttere, ideértve a releváns családtagok és más hozzátartozók háttérét is;
 - iv. a kérelmező személyazonossága;
 - v. a kérelmező állampolgársága vagy állampolgárságai;
 - vi. a kérelmező korábbi tartózkodási helye vagy helyei, és a korábbi tartózkodási helye vagy helyei szerinti ország vagy országok;
 - vii. a kérelmező nemzetközi védelem iránti korábbi kérelmei ;
 - viii. az (EU) 2024/... rendeletben⁺ meghatározott, a kérelmezővel kapcsolatos bármely áttelepítési vagy humanitárius befogadási eljárás eredményei;
 - ix. a kérelmező utazási útvonalai; és
 - x. a kérelmező úti okmányai .

⁺ HL: Kérjük, illessze be a szövegbe a PE-CONS 18/24 (2016/0225(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

- (3) Az eljáró hatóság az (EU) 2024/... rendelet⁺ 34. cikkének megfelelően értékeli a nemzetközi védelem iránti kérelem releváns elemeit.
- (4) Az a tény, hogy a kérelmező korábban már üldöztetésnek vagy súlyos sérelemnek volt kitéve, vagy hogy vele szemben ilyen üldöztetés vagy súlyos sérelem közvetlen veszélye állt fenn, komoly alátámasztásul szolgál a kérelmező üldöztetéstől való megalapozott félelmének, vagy a súlyos sérelem elszenvedése tényleges veszélyének, kivéve, amennyiben alapos okból feltételezhető, hogy az ilyen üldöztetés, illetve súlyos sérelem veszélye nem fog megismétlődni.
- (5) Amennyiben a kérelmező állításainak egy vagy több konkrét aspektusát nem támasztják alá dokumentumok vagy egyéb bizonyítékok, úgy ezen konkrét állítások tekintetében nem követelhető további bizonyíték, amennyiben a következő feltételek teljesülnek:
- a) a kérelmező valódi erőfeszítést tett a nemzetközi védelem iránti kérelmének alátámasztása érdekében;
 - b) benyújtották a kérelmező rendelkezésére álló valamennyi releváns elemet, és kielégítő magyarázatot adtak az egyéb releváns elemek hiányára vonatkozóan;
 - c) megállapítható, hogy a kérelmező állításai logikailag összefüggőek és hihetőek, és nem mondanak ellent a kérelmező ügye szempontjából releváns, rendelkezésre álló általános és egyedi információknak;

⁺ HL: Kérjük, illessze be a szövegbe a PE-CONS 16/24 (2016/0224A(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

- d) általánosságban megállapítást nyert a kérelmező szavahihetősége, figyelembe véve többek között azon időpontot, amikor a kérelmező nemzetközi védelmet kérelmezett.

5. cikk

Sur place felmerülő nemzetközi védelem iránti igény

- (1) Az üldöztetéstől való megalapozott félelem vagy a súlyos sérelem elszenvedésének tényleges veszélye a következőkön alapulhat:
- a) olyan események, amelyek azóta következtek be, hogy a kérelmező elhagyta a származási országot; vagy
 - b) a kérelmezőnek a származási ország elhagyása után folytatott tevékenységei, különösen amennyiben megállapítást nyer, hogy a kérelem alapjául szolgáló tevékenységek a származási országban már fennálló meggyőződés, hit vagy beállítottság kifejezését és folytatását képezik.
- (2) Amennyiben az üldöztetés vagy súlyos sérelem veszélye olyan körülményeken alapul, amelyeket a kérelmező a származási ország elhagyása óta azzal a kizárólagos vagy fő céllal teremtett meg, hogy megteremtse a nemzetközi védelem kérelmezéséhez szükséges feltételeket, az eljáró hatóság megtagadhatja a nemzetközi védelem megadását, feltéve, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelemről hozott bármely határozat tiszteletben tartja az 1967. január 31-i New York-i jegyzőkönyvvel kiegészített, a menekültek jogállásáról szóló, 1951. július 28-i genfi egyezményt (a továbbiakban: a genfi egyezmény), az emberi jogok európai egyezményét (EJEE) és az Európai Unió Alapjogi Chartáját.

6. cikk

Az üldöztetés vagy a súlyos sérelem forrásai

Az üldöztetés vagy a súlyos sérelem forrásai a következők lehetnek:

- a) az állam;
- b) az államot vagy az állam területének egy jelentős részét ellenőrzésük alatt tartó pártok vagy szervezetek;
- c) az államtól független szereplők, amennyiben megállapítható, hogy a 7. cikk (1) bekezdésében említett szereplők nem képesek vagy nem hajlandók az üldöztetéssel, illetve a súlyos sérelemmel szemben védelmet nyújtani.

7. cikk

A védelem nyújtói

- (1) Csak a következő szereplők nyújthatnak védelmet az üldöztetéssel vagy súlyos sérelemmel szemben, feltéve, hogy képesek és hajlandók hatékony és nem ideiglenes védelmet nyújtani a (2) bekezdéssel összhangban:
 - a) az állam;
 - b) az államot vagy az állam területének egy jelentős részét ellenőrzésük alatt tartó stabil, már létrehozott nem állami hatóságok, ideértve a nemzetközi szervezeteket is.

- (2) Az üldöztetés vagy súlyos sérelem elleni védelemnek hatékornynak és nem ideiglenes jellegűnek kell lennie. A védelem akkor tekinthető biztosítottnak, ha az (1) bekezdésben említett szereplők észszerű lépéseket tesznek az üldöztetés vagy a súlyos sérelem elszenvedésének megelőzése érdekében, többek között az üldöztetésnek vagy súlyos sérelemnek minősülő cselekmények felderítésére, büntetőeljárás alá vonására és büntetésére szolgáló hatékony jogrendszer működtetése révén, és ha a kérelmező hozzáfér az említett védelemhez.
- (3) Annak értékelésekor, hogy egy államot vagy területének egy jelentős részét stabil, már létrehozott nem állami hatóságok – ideértve a nemzetközi szervezeteket is – tartják-e ellenőrzés alatt, és biztosítják-e a (2) bekezdés értelmében vett védelmet, az eljáró hatóság figyelembe veszi a releváns és rendelkezésre álló nemzeti, uniós és nemzetközi forrásokból beszerzett, a származási országra vonatkozó pontos és naprakész információkat, és – amennyiben rendelkezésre áll – az (EU) 2021/2303 rendelet 11. cikkében említett, az egyes származási országokban kialakult helyzet közös elemzését és iránymutató feljegyzéseket.

8. cikk

Belföldi védelmi alternatíva

- (1) Amennyiben nem az állam vagy az állam megbízottjai az üldöztetés vagy a súlyos sérelem forrásai, a nemzetközi védelem iránti kérelem értékelésének részeként az eljáró hatóság megvizsgálja, hogy fennáll-e az a helyzet, hogy a kérelmező nem szorul nemzetközi védelemre amiatt, hogy a származási ország bizonyos részére biztonságosan és jogszerűen elutazhat, oda bebocsátást nyerhet, és észszerűen elvárható, hogy ott letelepedjen, és hogy vajon az ország említett részén a kérelmező:
- a) esetében nem áll-e fenn az üldöztetéstől való megalapozott félelem ténye, vagy a súlyos sérelem elszenvedésének tényleges veszélye; vagy
 - b) hozzáférhet-e az üldöztetés vagy súlyos sérelem elleni hatékony és nem ideiglenes védelemhez.
- (2) Amennyiben az állam vagy az állam megbízottjai az üldöztetés vagy a súlyos sérelem forrásai, az eljáró hatóságnak vélelmeznie kell, hogy a kérelmező számára nem áll rendelkezésre hatékony védelem, és nem szükséges elvégezni az (1) bekezdésben említett vizsgálatot.

Az eljáró hatóság csak akkor végezheti el az (1) bekezdésben említett vizsgálatot, ha egyértelműen megállapítást nyer, hogy az üldöztetés vagy súlyos sérelem veszélye olyan forrásból származik, amelynek a hatásköre egyértelműen egy meghatározott földrajzi területre korlátozódik, vagy ha maga az állam csak az ország bizonyos részei felett gyakorol ellenőrzést.

- (3) Az eljáró hatóság elvégzi az (1) bekezdésben említett vizsgálatot, ha megállapította, hogy az e rendeletben meghatározott elismerési kritériumok egyébként alkalmazandók volnának a kérelmezőre. Az eljáró hatóságot terheli annak bizonyítása, hogy a kérelmező számára elérhető belföldi védelmi alternatíva. A kérelmező jogosult arra, hogy bizonyítékokat mutasson be, és minden olyan elemet benyújtson, amely azt jelzi, hogy ilyen alternatíva a számára nem elérhető. Az eljáró hatóság figyelembe veszi a bemutatott bizonyítékokat és a kérelmező által benyújtott elemeket.
- (4) Annak vizsgálata során, hogy a kérelmező esetében fennáll-e az üldöztetéstől való megalapozott félelem ténye, vagy a súlyos sérelem elszenvedésének tényleges veszélye, vagy hogy a kérelmező – az (1) bekezdéssel összhangban – a származási ország valamely részében hozzáférhet-e az üldöztetés vagy súlyos sérelem elleni védelemhez, az eljáró hatóság a nemzetközi védelem iránti kérelemről szóló határozat meghozatalának időpontjában tekintetbe veszi az említett országrészben fennálló általános körülményeket és a kérelmezőnek a 4. cikkben meghatározott személyes körülményeit. Ebből a célból az eljáró hatóság figyelembe veszi a releváns és rendelkezésre álló nemzeti, uniós és nemzetközi forrásokból beszerzett, pontos és naprakész információkat, és – amennyiben rendelkezésre áll – az (EU) 2021/2303 rendelet 11. cikkében említett, az egyes származási országokban kialakult helyzet közös elemzését és iránymutató feljegyzéseket.
- (5) Az (1) bekezdés alkalmazásában az eljáró hatóság figyelembe veszi a következőket:
- a) a származási ország releváns részében uralkodó általános körülményeket, ideértve a 7. cikkben említett védelem elérhetőségét, hatékonyságát és tartósságát;

- b) a kérelmező személyes körülményeit, olyan tényezőkkel kapcsolatban, mint az egészségi állapot, az életkor, a nem – ideértve a nemi identitást –, a szexuális irányultság, az etnikai származás és a nemzeti kisebbséghez tartozás; és
 - c) azt, hogy a kérelmező képes-e fedezni saját alapvető szükségleteit.
- (6) Amennyiben a kérelmező kísérő nélküli kiskorú, az eljáró hatóság figyelembe veszi a kiskorú mindenek felett álló érdekét, és különösen a fenntartható és megfelelő gondozási és gyermekfelügyeleti megoldások rendelkezésre állását.

III. fejezet

A menekültkénti elismerés

9. cikk

Üldöztetésnek minősülő cselekmények

- (1) Egy cselekményt akkor kell a genfi egyezmény 1. cikkének A. pontja értelmében vett üldöztetésnek minősülő cselekménynek tekinteni, amennyiben:
- a) jellegénél vagy ismétlődésénél fogva elég súlyos ahhoz, hogy az alapvető emberi jogok súlyos megsértésének minősüljön, különösen azon jogok súlyos megsértésének, amelyekről az EJEE 15. cikkének (2) bekezdése értelmében nem lehet eltérni; vagy

- b) különböző intézkedések – többek között az emberi jogok megsértésének – olyan együtteséből áll, amely elég súlyos ahhoz, hogy egy személyre az a) pontban említett cselekményhez hasonló módon hasson.
- (2) Az (1) bekezdés értelmében vett, üldöztetésnek minősülő cselekmények többek között a következő cselekmények formájában jelenhetnek meg:
- a) fizikai vagy pszichikai erőszakot alkalmazó cselekmények, ideértve a nemi erőszakot megvalósító cselekményeket is;
 - b) olyan jogszabályi, közigazgatási, rendőrségi vagy igazságszolgáltatási intézkedések, amelyek önmagukban hátrányosan megkülönböztető jellegűek, vagy amelyeket hátrányosan megkülönböztető módon alkalmaznak;
 - c) aránytalan vagy hátrányosan megkülönböztető jellegű büntetőeljárás vagy büntetés;
 - d) a bírósági jogorvoslat megtagadása, amennyiben mindez aránytalan vagy hátrányosan megkülönböztető jellegű büntetéssel jár;
 - e) konfliktushelyzetben a katonai szolgálat teljesítésének megtagadása miatti büntetőeljárás vagy büntetés, amennyiben a katonai szolgálat teljesítése magában foglalna bűncselekményeket vagy a 12. cikk (2) bekezdésében meghatározott kizáró okok hatálya alá tartozó cselekményeket;
 - f) a nemmel összefüggő vagy a gyermeki mivolttal összefüggő jellegű cselekmények.
- (3) Ahhoz, hogy egy kérelmező megfeleljen a „menekült” 3. cikk (1) bekezdésének 5. pontja szerinti fogalommeghatározásának, a 10. cikkben említett üldöztetési okok, valamint az e cikk (1) bekezdésének értelmében vett, üldöztetésnek minősülő cselekmények, vagy az ilyen cselekményekkel szembeni védelem hiánya között összefüggésnek kell lennie.

10. cikk
Üldöztetési okok

- (1) Az üldöztetési okok értékelésekor a következő elemeket kell figyelembe venni:
- a) a faj fogalma magában foglalja különösen a bőrszín, származás vagy meghatározott etnikai csoporthoz való tartozás szempontjait;
 - b) a vallás fogalma magában foglalja különösen a teista, nem teista és ateista meggyőződéseket, magánjellegű vagy nyilvános vallási szertartásokon akár egyedül, akár másokkal való részvételt, vagy az ilyen szertartásokon történő részvételtől való tartózkodást, más vallásos jellegű tevékenységeket vagy véleménynyilvánítást, vagy bármilyen vallásos hiten alapuló, vagy e hit által megkövetelt személyes vagy közösségi magatartásformát;
 - c) a nemzeti hovatartozás fogalma nem korlátozódik az állampolgárságra vagy annak hiányára, hanem magában foglalja különösen az olyan csoporthoz való tartozást is, amelyet annak kulturális, etnikai vagy nyelvi identitása, közös földrajzi vagy politikai származása, vagy egy másik állam lakosságához fűződő viszonya határoz meg;

- d) a valamely meghatározott társadalmi csoporthoz való tartozás fogalma magában foglalja különösen az olyan csoporthoz való tartozást:
- i. amelynek tagjai veleszületett jellemzővel vagy meg nem változtatható közös háttérrel rendelkeznek vagy úgy tekintenek rájuk, mint akik ilyenekkel rendelkeznek, vagy olyan jellemzővel vagy közös meggyőződéssel rendelkeznek – vagy úgy tekintenek rájuk, mint akiknek ilyenekkel rendelkeznek –, amely olyannyira alapvető az identitás vagy a lelkiismeret szempontjából, hogy egy személyt nem lehet annak feladására kényszeríteni; és
 - ii. amely a releváns országban eltérő identitással rendelkezik, mivel a csoportra az azt körülvevő társadalom úgy tekint, mint amely különböző;
- e) a politikai vélemény fogalma magában foglalja különösen azt, hogy a kérelmező véleménnyel, gondolattal vagy meggyőződéssel rendelkezik egy olyan kérdésben, amely az üldöztetés 6. cikkben említett potenciális forrásaival és azok politikájával vagy módszereivel kapcsolatos, függetlenül attól, hogy a kérelmező az említett vélemény, gondolat vagy meggyőződés alapján cselekedett-e.

A származási ország körülményeitől függően, az első albekezdés d) pontjában említett, meghatározott társadalmi csoporthoz való tartozás fogalma magában foglalja a szexuális irányultság közös jellemzőjén alapuló csoporthoz való tartozást is. Egy meghatározott társadalmi csoporthoz tartozás meghatározása vagy egy ilyen csoport jellemzőjének beazonosítása céljából kellő figyelmet kell fordítani a nemmel kapcsolatos szempontokra, ideértve a nemi identitást és a nemi önkifejezést is.

- (2) Annak értékelésekor, hogy a kérelmező üldöztetéstől való félelme megalapozott-e, nincs jelentősége annak, hogy a kérelmező ténylegesen rendelkezik-e az üldöztetést kiváltó faji, vallási, nemzetiségi, társadalmi vagy politikai jellemzővel, feltéve, hogy az üldöztetés forrása ilyen jellemzőt tulajdonít a kérelmezőnek.
- (3) Annak értékelésekor, hogy a kérelmező üldöztetéstől való félelme megalapozott-e, az eljáró hatóság észszerűen nem várhatja el a kérelmezőtől, hogy a származási országában való üldöztetés veszélyének elkerülése érdekében kiigazítsa vagy megváltoztassa magatartását, meggyőződését vagy identitását, vagy tartózkodjon bizonyos gyakorlattól, amikor az ilyen magatartás, meggyőződés vagy gyakorlat identitásának alapvető velejárói.

11. cikk

Megszűnés

- (1) A harmadik országbeli állampolgár vagy a hontalan személy a továbbiakban már nem minősül menekültnek, amennyiben a következő helyzetek közül egy vagy több előáll:
- a) a harmadik országbeli állampolgár az állampolgársága szerinti ország védelmét önként újra igénybe vette;
 - b) állampolgárságának elvesztését követően a harmadik országbeli állampolgár vagy a hontalan személy azt önként újra megszerezte;

- c) a harmadik országbeli állampolgár vagy a hontalan személy új állampolgárságot szerzett, és az említett új állampolgársága szerinti ország védelmét élvez;
- d) a harmadik országbeli állampolgár vagy a hontalan személy önként újra letelepedett azon országban, amelyet az üldöztetéstől való félelmében elhagyott, vagy amelyen kívül ezért tartózkodott;
- e) a harmadik országbeli állampolgár – azon körülmények megszűnése miatt, amelyek kapcsán menekültként ismerték el – az állampolgársága szerinti ország védelmének igénybevételét a továbbiakban már nem utasíthatja el;
- f) a hontalan személy – azon körülmények megszűnése miatt, amelyek kapcsán menekültként ismerték el – hontalan személyként vissza tud térni a korábbi szokásos tartózkodási helye szerinti országba.

Az első albekezdés e) és f) pontja nem alkalmazandó azon menekültre, aki egy korábbi üldöztetésből fakadó kényszerítő okokra tud hivatkozni arra vonatkozóan, hogy miért nem kívánja igénybe venni az állampolgársága szerinti ország, illetve hontalan személy esetén a korábbi szokásos tartózkodási helye szerinti ország védelmét.

- (2) Annak értékelése érdekében, hogy az (1) bekezdés első albekezdésének e) és f) pontja alkalmazandó-e, az eljáró hatóságnak:
- a) figyelembe kell vennie a releváns és rendelkezésre álló nemzeti, uniós és nemzetközi forrásokból beszerzett pontos és naprakész információkat, és – amennyiben rendelkezésre áll – az (EU) 2021/2303 rendelet 11. cikkében említett, az egyes származási országokban kialakult helyzet közös elemzését és iránymutató feljegyzéseket;
 - b) tekintetbe kell vennie, hogy a körülményekben bekövetkezett változás annyira jelentős és maradandó jellegű-e, hogy a menekült üldöztetés miatti félelme már nem tekinthető megalapozottnak.

12. cikk
Kizáró okok

- (1) A harmadik országbeli állampolgárt vagy hontalan személyt ki kell zárni a menekültként való elismerésből, amennyiben az említett harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy:
- a) a genfi egyezmény 1. cikkének D. pontjának hatálya alá tartozik, amely az ENSZ-nek az Egyesült Nemzetek menekültügyi főbiztosától eltérő szervei vagy ügynökségei által nyújtott védelemre vagy támogatásra vonatkozik; amennyiben az ilyen védelem vagy támogatás bármely okból anélkül szűnt meg, hogy az említett harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy helyzetét az Egyesült Nemzetek Közgyűlése által elfogadott releváns határozatokkal összhangban véglegesen rendezték volna, az említett harmadik országbeli állampolgárt vagy hontalan személyt ipso facto megilletik az e rendelet szerinti előnyök;
 - b) azon ország illetékes hatóságai, amelyet a harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy tartózkodási helyéül választott, olyan személyként ismerik el, akit megilletnek az említett ország állampolgárságához kötődő vagy azokkal egyenértékű jogok és kötelezettségek.
- (2) A harmadik országbeli állampolgárt vagy hontalan személyt ki kell zárni a menekültként való elismerésből, amennyiben nyomós okkal feltételezhető, hogy az említett harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy:
- a) béke elleni, háborús, vagy emberiség elleni, az ilyen bűncselekményekről rendelkező nemzetközi okmányokban meghatározott bűncselekményt követett el;

- b) az említett harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy menekültként történő befogadását – vagyis a menekült jogállás megadásának időpontját – megelőzően a menedéket nyújtó országon kívül súlyos, nem politikai bűncselekményt követett el; a különösen kegyetlen cselekmények – még ha azokat állítólagos politikai célból is követik el – súlyos, nem politikai bűncselekménynek minősíthetők;
 - c) az Egyesült Nemzetek – az ENSZ Alapokmányának preambulumban, valamint 1. és 2. cikkében meghatározott – céljaiba és elveibe ütköző cselekmények elkövetésében bűnös.
- (3) A (2) bekezdést az abban említett bűncselekmények vagy cselekmények felbujtóira, vagy az azok elkövetésében bármilyen módon részt vevő személyekre is alkalmazni kell.
- (4) Amint az eljáró hatóság megállapította – az érintett személy által elkövetett bűncselekmények vagy cselekmények súlyosságának és az említett személy egyéni felelősségének értékelése alapján, figyelembe véve az említett bűncselekmények vagy cselekmények összes körülményét és az említett személy helyzetét –, hogy a (2) vagy (3) bekezdésben meghatározott releváns kizáró okok közül egy vagy több fennáll, az eljáró hatóság kizárja a kérelmezőt a menekült jogállásból anélkül, hogy elvégezné az üldöztetéstől való félelemhez kapcsolódóan az arányosság vizsgálatát.

- (5) A (4) bekezdésben említett értékelés részeként a (2) és (3) bekezdés szerinti vizsgálat kiskorú tekintetében történő elvégzésekor az eljáró hatóság figyelembe veszi többek között azt, hogy a büntethetőségi korhatárra vonatkozó nemzeti joggal összhangban a kiskorút büntetőjogi értelemben felelősségre vonhatónak lehetne-e tekinteni, ha a bűncselekményt a nemzetközi védelem iránti kérelmet megvizsgáló tagállam területén követte volna el.

IV. fejezet

A menekült jogállás

13. cikk

A menekült jogállás megadása

Az eljáró hatóság menekült jogállást ad azon harmadik országbeli állampolgárnak vagy hontalan személynek, aki a II. és III. fejezettel összhangban menekültnek minősül.

14. cikk

A menekült jogállás visszavonása

- (1) Az eljáró hatóság a harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy menekült jogállását visszavonja, amennyiben:
- a) a 11. cikkkel összhangban az említett harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy már nem minősül menekültnek;
 - b) a 12. cikkkel összhangban az említett harmadik országbeli állampolgárt vagy hontalan személyt ki kellett volna zárni vagy ki van zárva a menekültként való elismerésből;
 - c) a menekült jogállás megadásában döntő szerepet játszott az, hogy az említett harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy hamisan adta elő a tényeket – ideértve hamis vagy hamisított dokumentumok felhasználását is –, vagy tényeket hallgatott el;
 - d) alaposan feltételezhető, hogy az említett harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy veszélyt jelent azon tagállam biztonságára nézve, amelyben az említett harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy található;
 - e) az említett harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy különösen súlyos bűncselekményért való jogerős elítélés hatálya alatt áll, és veszélyt jelent azon tagállam társadalmára nézve, amelyben az említett harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy található;

- (2) Azokban a helyzetekben, amelyekben az 1. cikk (1) bekezdésének d) és e) pontja alkalmazandó, az eljáró hatóság határozhat úgy, hogy nem adja meg a menekült jogállást, amennyiben még nem született határozat a nemzetközi védelem iránti kérelemről.
- (3) Azon személyeket, akikre e cikk (1) bekezdésének d) és e) pontja vagy (2) bekezdése alkalmazandó, megilletik a genfi egyezmény 3., 4., 16., 22., 31., 32., és 33. cikkében meghatározott jogok vagy az ott meghatározottakhoz hasonló jogok, feltéve hogy a tagállamban tartózkodnak.
- (4) A menekült jogállást megadó eljáró hatóságnak egyedi alapon kell bizonyítania, hogy a menekült jogállással rendelkező személy az e cikk (1) bekezdésében meghatározott okok alapján már nem menekült, vagy a menekült jogállást soha nem kellett volna megadni, vagy e személy már nem minősülhet menekült jogállással rendelkező személynek. A visszavonási eljárás során az (EU) 2024/... rendelet⁺ 66. cikkét kell alkalmazni.

⁺ HL: Kérjük, illessze be a szövegbe a PE-CONS 16/24 (2016/0224A(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

V. fejezet

A kiegészítő védelemre való jogosultság elismerése

15. cikk

Súlyos sérelem

A 3. cikk 6. pontjában említett súlyos sérelemnek minősülnek a következők:

- a) halálbüntetés kiszabása vagy végrehajtása;
- b) kínzás, vagy embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés alkalmazása a kérelmezővel szemben a származási országban; vagy
- c) nemzetközi vagy belső fegyveres konfliktushelyzetekben felmerülő megkülönböztetés nélküli erőszak következtében polgári személy életének vagy testi épségének súlyos és egyedi fenyegetettsége.

16. cikk

Megszűnés

- (1) A kiegészítő védelmi jogállással rendelkező személy kiegészítő védelemre való jogosultsága megszűnik, amennyiben az említett jogállás megadásához vezető körülmények megszűntek, vagy olyan mértékben megváltoztak, hogy az említett védelem már nem szükséges.

- (2) Annak értékelése érdekében, hogy a kiegészítő védelem elismeréséhez vezető körülmények megszűntek-e, vagy olyan mértékben megváltoztak-e, hogy az említett védelem már nem szükséges, az eljáró hatóságnak:
- a) figyelembe kell vennie a releváns és rendelkezésre álló nemzeti, uniós és nemzetközi forrásokból beszerzett pontos és naprakész információkat, és – amennyiben rendelkezésre áll – az (EU) 2021/2303 rendelet 11. cikkében említett, az egyes származási országokban kialakult helyzet közös elemzését és iránymutató feljegyzéseket;
 - b) tekintetbe kell vennie, hogy a körülményekben bekövetkezett változás annyira jelentős és nem ideiglenes jellegű-e, hogy a kiegészítő védelmi jogállással rendelkező személy már nincs kitéve súlyos sérelem tényleges veszélyének.
- (3) Az (1) bekezdés nem alkalmazandó azon kiegészítő védelmi jogállással rendelkező személyre, aki egy korábbi súlyos sérelemből fakadó kényszerítő okokra tud hivatkozni arra vonatkozóan, hogy miért nem kívánja igénybe venni az állampolgársága szerinti ország, illetve hontalan személy esetén a korábbi szokásos tartózkodási helye szerinti ország védelmét.

17. cikk
Kizáró okok

- (1) A harmadik országbeli állampolgárt vagy hontalan személyt ki kell zárni a kiegészítő védelemre való jogosultságból, amennyiben nyomós okok alapján feltételezhető, hogy az említett harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy:
- a) béke elleni, háborús, vagy emberiség elleni, az ilyen bűncselekményekről rendelkező nemzetközi okmányokban meghatározott bűncselekményt követett el;
 - b) súlyos bűncselekményt követett el a tagállam területére való érkezését megelőzően, vagy érkezését követően súlyos bűncselekmény elkövetéséért elítélték;
 - c) az Egyesült Nemzetek – az ENSZ Alapokmányának preambulumban, valamint 1. és 2. cikkében meghatározott – céljaiba és elveibe ütköző cselekmények elkövetésében bűnös;
 - d) veszélyt jelent a társadalomra vagy a nemzetbiztonságra.
- (2) Az (1) bekezdést az abban említett bűncselekmények vagy cselekmények felbujtóira, vagy az azok elkövetésében egyéb módon részt vevő személyekre is alkalmazni kell.

- (3) A harmadik országbeli állampolgárt vagy a hontalan személyt ki lehet zárni a kiegészítő védelemre való jogosultságból, amennyiben az említett harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy az érintett tagállamba történő befogadását megelőzően egy vagy több, az (1) bekezdés a), b) és c) pontjának hatálya alá nem tartozó olyan bűncselekményt követett el, amely az érintett tagállamban történő elkövetés esetén szabadságvesztéssel lenne büntetendő, és ha az említett harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy csak az említett bűncselekmények elkövetésével járó büntetés elkerülése érdekében hagyta el a származási országot.
- (4) Amint az eljáró hatóság megállapította – az érintett személy által elkövetett bűncselekmények vagy cselekmények súlyosságának és az említett személy egyéni felelősségének értékelése alapján, figyelembe véve az említett bűncselekmények vagy cselekmények összes körülményét és az említett személy helyzetét –, hogy az (1) vagy (2) bekezdésben meghatározott releváns kizáró okok közül egy vagy több fennáll, az eljáró hatóság kizárja a kérelmezőt a kiegészítő védelmi jogállásból anélkül, hogy elvégezné a súlyos sérelemtől való félelemhez kapcsolódóan az arányosság vizsgálatát.
- (5) A (4) bekezdésben említett értékelés részeként az (1) bekezdés szerinti vizsgálat kiskorú tekintetében történő elvégzésekor az eljáró hatóság figyelembe veszi többek között azt, hogy a büntethetőségi korhatárra vonatkozó nemzeti joggal összhangban a kiskorút büntetőjogi értelemben felelősségre vonhatónak lehetne-e tekinteni, ha a bűncselekményt a nemzetközi védelem iránti kérelmet megvizsgáló tagállam területén követte volna el, vagy hogy adott esetben a kiskorút érkezését követően súlyos bűncselekmény elkövetéséért elítélték.

VI. fejezet

A kiegészítő védelmi jogállás

18. cikk

A kiegészítő védelmi jogállás megadása

Az eljáró hatóság olyan harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy számára adja meg kiegészítő védelmi jogállást, aki a II. és az V. fejezettel összhangban kiegészítő védelemre jogosult.

19. cikk

A kiegészítő védelmi jogállás visszavonása

- (1) Az eljáró hatóság visszavonja a harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy kiegészítő védelmi jogállását, amennyiben:
- a) az említett harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy a 16. cikk értelmében már nem jogosult kiegészítő védelemre;
 - b) az említett harmadik országbeli állampolgárt vagy hontalan személyt – a kiegészítő védelmi jogállás elismerését követően – a 17. cikkel összhangban ki kell vagy ki kellett volna zárni a kiegészítő védelemre való jogosultságból;

- c) a kiegészítő védelmi jogállás elismerésében döntő szerepet játszott az, hogy az említett harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy hamisan adta elő a tényeket – ideértve hamis vagy hamisított dokumentumok felhasználását is –, vagy tényeket hallgatott el;
- (2) A kiegészítő védelmi jogállást elismerő eljáró hatóságnak egyedi alapon kell bizonyítania, hogy a kiegészítő védelmi jogállással rendelkező személy az e cikk (1) bekezdésében meghatározott okokból már nem jogosult kiegészítő védelemre, vagy kiegészítő védelmi jogállását soha nem kellett volna elismerni, vagy már nem minősülhet kiegészítő védelmi jogállással rendelkező személynek. A visszavonási eljárás során az (EU) 2024/... rendelet⁺ 66. cikkét kell alkalmazni.

⁺ HL: Kérjük, illessze be a szövegbe a PE-CONS 16/24 (2016/0224A(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

VII. fejezet

A nemzetközi védelemben részesülő személyek nemzetközi védelemből fakadó jogainak és kötelezettségeinek tartalma

I. RÉSZ

KÖZÖS RENDELKEZÉSEK

20. cikk

Általános rendelkezések

- (1) A nemzetközi védelemben részesülő személyeket – a genfi egyezményben megállapított jogok és kötelezettségek sérelme nélkül – az e fejezetben megállapított jogok és kötelezettségek illetik meg.
- (2) A nemzetközi védelem megadása után és mindaddig, amíg a menekült jogállás vagy a kiegészítő védelmi jogállás fennáll, a nemzetközi védelemben részesülő személyek az e fejezettel összhangban biztosított jogokat élvezik.

- (3) Amennyiben a nemzetközi védelem megadását követő 15 napon belül nem bocsátanak ki tartózkodási engedélyt a nemzetközi védelemben részesülő személy számára, az érintett tagállam ideiglenes intézkedéseket hoz – mint például nyilvántartásba vétel vagy dokumentum kibocsátása – annak biztosítása érdekében, hogy a nemzetközi védelemben részesülő személy ténylegesen élvezhesse az e fejezetben megállapított jogokat – a 25. és a 27. cikkben megállapítottak kivételével – addig, amíg a tartózkodási engedélyt a 24. cikknek megfelelően ki nem bocsátják.
- (4) E fejezet alkalmazása során, amennyiben megállapítást nyer, hogy egy személy különleges szükségletekkel rendelkezik – például azért, mert kiskorú, kísérő nélküli kiskorú, fogyatékkal élő személy, időskorú, várandós nő, kiskorú gyermeket vagy nagykorú eltartott gyermeket egyedül nevelő szülő, emberkereskedelem áldozata, súlyos betegségben szenvedő személy, mentális zavarokkal küzdő személy, valamint kínzás, nemi erőszak vagy lelki, fizikai, illetve szexuális erőszak más súlyos formáinak áldozata –, az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük az említett különleges szükségleteket.
- (5) E fejezet kiskorúakat érintő rendelkezéseinek végrehajtása során az illetékes hatóságoknak a gyermek mindenképp felett álló érdekét elsődleges szempontként kell figyelembe venniük.

21. cikk

Visszaküldés elleni védelem

Az uniós és nemzetközi jognak megfelelően a visszaküldés tilalmának elvét tiszteletben kell tartani.

22. cikk
Tájékoztatás

Az illetékes hatóságok a védelem megadását követően a lehető leghamarabb tájékoztatják a nemzetközi védelemben részesülő személyeket a menekült jogállással vagy a kiegészítő védelmi jogállással kapcsolatos jogokról és kötelezettségekről. Az I. mellékletben meghatározott tájékoztatás során:

- a) a tájékoztatást olyan nyelven kell biztosítani, amelyet a nemzetközi védelemben részesülő személy megért, vagy észszerűen feltételezhető, hogy megért; és
- b) egyértelműen utalni kell azon következményekre, amelyek abból származhatnak, ha az érintettek nem tartják be az Unión belüli mozgásra vonatkozó, a 27. cikkben előírt kötelezettségeket.

23. cikk
A család egységének fenntartása

- (1) Azon tagállam illetékes hatóságai, amely a nemzetközi védelemben részesülő személy számára megadta a nemzetközi védelmet, a nemzeti eljárásokkal összhangban tartózkodási engedélyt állítanak ki a nemzetközi védelemben részesülő személy azon családtagjai számára, akik saját jogon nem jogosultak nemzetközi védelemre, és akik az említett tagállamban tartózkodási engedélyt kérnek, amennyiben e cikk (3), (4) vagy (5) bekezdése nem alkalmazandó, és amennyiben ez összeegyeztethető a családtag személyes jogállásával.

- (2) Az (1) bekezdés értelmében kiadott tartózkodási engedély lejáratí ideje megegyezik a nemzetközi védelemben részesülő személy számára kiadott engedély lejáratí idejével, és az engedély meghosszabbítható mindaddig, amíg a nemzetközi védelemben részesülő személy engedélyét meghosszabbítják. A családtagnak kiadott tartózkodási engedély érvényességének időtartama nem lehet hosszabb, mint a nemzetközi védelemben részesülő személy tartózkodási engedélyének érvényességi időtartama.
- (3) E rendelet értelmében nem adható ki tartózkodási engedély annak a családtagnak, akit a III. és V. fejezet alapján kizártak vagy ki kell zárni a nemzetközi védelemből.
- (4) E rendelet értelmében nem adható ki tartózkodási engedély a házastárs vagy tartós kapcsolatban élő nem házas társ számára, amennyiben határozott jelek utalnak arra, hogy a házasságot vagy az élettársi kapcsolatot kizárólag abból a célból létesítették, hogy az érintett személy beutazhasson az érintett tagállamba, vagy ott tartózkodhasson.
- (5) Amennyiben az érintett családtaggal kapcsolatos nemzetbiztonsági vagy közrendi okok szükségessé teszik, nem adható ki tartózkodási engedély az érintett családtag számára, és a már kiadott ilyen tartózkodási engedélyeket vissza kell vonni vagy nem lehet megújítani.
- (6) Azon családtagok, akik számára e cikk (1) bekezdése szerinti tartózkodási engedélyt adtak ki, a 25–32., a 34. és a 35. cikkben megállapított jogokat élvezik.

- (7) A tagállamok alkalmazhatják e cikket azon egyéb közeli hozzátartozókra, többek között testvérekre is, akik a család részeként együtt éltek, mielőtt a kérelmező a tagállam területére érkezett, és akik a nemzetközi védelemben részesülő személy eltartottjai . A tagállamok alkalmazhatják e cikket a házas kiskorúra is, feltéve, hogy ez az említett kiskorú mindenek felett álló érdekét szolgálja.

II. RÉSZ

A TARTÓZKODÁSSAL KAPCSOLATOS JOGOK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK

24. cikk

Tartózkodási engedély

- (1) A nemzetközi védelemben részesülő személyek addig jogosultak tartózkodási engedélyre, amíg menekült jogállással vagy kiegészítő védelmi jogállással rendelkeznek.
- (2) A tartózkodási engedélyt a menekült jogállás vagy a kiegészítő védelmi jogállás megadását követően a lehető leghamarabb és legkésőbb a nemzetközi védelem megadásáról szóló határozat közlését követően 90 nappal ki kell állítani az 1030/2002/EK rendeletben meghatározott egységes formátumot alkalmazva.

- (3) A tartózkodási engedélyt ingyenesen vagy olyan díj ellenében kell kiállítani, amely nem haladhatja meg az érintett tagállam állampolgárai által a személyazonosító igazolványok kiállításáért fizetendő díjat.
- (4) A tartózkodási engedély kezdeti érvényességi ideje legalább három év a menekült jogállással rendelkező személyek esetében, és legalább egy év a kiegészítő védelmi jogállással rendelkező személyek esetében.

Lejáratkor a tartózkodási engedélyt a menekült jogállással rendelkező személyek esetében legalább három évre, és a kiegészítő védelmi jogállással rendelkező személyek esetében legalább két évre meg kell újítani.

A tartózkodási engedélyek megújítását oly módon kell megszervezni, hogy biztosított legyen az engedélyezett tartózkodás idejének folytonossága, és ne legyen megszakítás az engedély lejárta és a megújított engedély által lefedett időszak között, feltéve, hogy a nemzetközi védelemben részesülő személy a megújítás adminisztratív alakításait előíró releváns nemzeti jogszabályokkal összhangban jár el.

- (5) Az illetékes hatóságok csak akkor vonhatják vissza a tartózkodási engedélyt, vagy tagadhatják meg annak megújítását, amennyiben a 14. cikkel összhangban visszavonták a menekült jogállást vagy a 19. cikkel összhangban a kiegészítő védelmi jogállást.

25. cikk
Úti okmányok

- (1) Amennyiben a menekült jogállással rendelkező személlyel kapcsolatos kényszerítő nemzetbiztonsági vagy közrendi okok másként nem követelik meg, az illetékes hatóságok a menekült jogállással rendelkező személyek részére a genfi egyezményhez csatolt függelékben meghatározott formájú, valamint a 2252/2004/EK rendeletben a biztonsági jellemzőkre és biometrikus elemekre vonatkozóan rögzített minimális előírásoknak megfelelő úti okmányokat állítanak ki. Az ilyen úti okmányok több mint egy évig érvényesek.
- (2) Amennyiben a kiegészítő védelemben részesülő személlyel kapcsolatos kényszerítő nemzetbiztonsági vagy közrendi okok másként nem követelik meg, az illetékes hatóságok a kiegészítő védelmi jogállással rendelkező személyek részére, akik nem tudnak nemzeti útlevelet szerezni vagy megújítani, a 2252/2004/EK rendeletben a biztonsági jellemzőkre és biometrikus elemekre vonatkozóan rögzített minimális előírásoknak megfelelő úti okmányokat állítanak ki. Az ilyen úti okmányok több mint egy évig érvényesek.

- (3) Az e cikk (1) és (2) bekezdésében meghatározott kötelezettségeik gyakorlása során a schengeni vívmányok alkalmazásában részt nem vevő tagállamok illetékes hatóságai a menekült jogállással rendelkező személyek részére a genfi egyezményhez csatolt függelékben meghatározott formájú úti okmányokat állítanak ki, amelyek megfelelnek a biztonsági jellemzőkre és biometrikus elemekre vonatkozó, a 2252/2004/EK rendeletben rögzítettekkel egyenértékű minimális előírásoknak, figyelembe véve a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet előírásait, így különösen a géppel olvasható úti okmányokról szóló, 9303. sz. dokumentumban meghatározott előírásokat.

Az e cikk (1) és (2) bekezdésében meghatározott kötelezettségeik gyakorlása során a schengeni vívmányok alkalmazásában részt nem vevő tagállamok illetékes hatóságai azon kiegészítő védelmi jogállással rendelkező személyek részére, akik nem tudnak nemzeti útlevelet szerezni vagy megújítani, olyan úti okmányokat állítanak ki, amelyek megfelelnek a biztonsági jellemzőkre és biometrikus elemekre vonatkozó, a 2252/2004/EK rendeletben rögzítettekkel egyenértékű minimális előírásoknak, figyelembe véve a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet előírásait, így különösen a géppel olvasható úti okmányokról szóló, 9303. sz. dokumentumban meghatározott előírásokat.

26. cikk

Tagállamon belüli mozgásszabadság

A nemzetközi védelemben részesülő személyek – az érintett területen belül jogszerűen tartózkodó, általában ugyanabban a helyzetben lévő más harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozókkal azonos feltételek és korlátozások mellett – szabadon mozoghatnak annak a tagállamnak a területén, amely a nemzetközi védelmet megadta számukra, ideértve a tagállam területén belüli tartózkodási helyük megválasztására vonatkozó jogot is.

27. cikk

Az Unión belüli mozgás

A nemzetközi védelemben részesülő személyek a számukra nemzetközi védelmet megadó tagállamon kívül más tagállamban nem rendelkeznek tartózkodási joggal. Ez nem sérti azon jogukat, hogy:

- a) kérelmezzék a tartózkodást egy másik tagállamban és arra engedélyt kapjanak az említett tagállam nemzeti jogszabályai alapján vagy az uniós jogszabályok vagy nemzetközi megállapodások releváns rendelkezései alapján;
- b) szabadon mozogjanak a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény 21. cikke szerinti feltételeknek megfelelően.

III. RÉSZ

AZ INTEGRÁCIÓVAL ÖSSZEFÜGGŐ JOGOK

28. cikk

A munkavállaláshoz való hozzáférés

- (1) A nemzetközi védelemben részesülő személyek jogosultak arra, hogy az érintett foglalkozásra vagy a közszolgálatra általánosan alkalmazandó szabályokkal összhangban önálló vagy nem önálló jövedelemszerző tevékenységet folytassanak.
- (2) A nemzetközi védelemben részesülő személyek a számukra nemzetközi védelmet megadó tagállam állampolgáraival azonos bánásmódot élveznek a következők tekintetében:
 - a) a munkavállalás feltételei, ideértve a munkavállalás alsó korhatárát, továbbá a munkafeltételek, ideértve a fizetést, az elbocsátást, a munkaidőt, a szabadságot és a szabadnapokat, valamint a munkahelyi egészségügyi és biztonsági követelményeket is;
 - b) az egyesülési és társulási szabadság, valamint a munkavállalókat vagy munkáltatókat képviselő szervezetekben, illetve bármely olyan szervezetben való tagság szabadsága, amelynek tagjai egy meghatározott foglalkozást űznek, ideértve az ilyen szervezetek által nyújtott jogokat és előnyöket is;

- c) a foglalkoztatáshoz kapcsolódó felnőttképzési lehetőségek, a szakképzés – ideértve a készségek javítását szolgáló szakmai továbbképzéseket is –, valamint a munkahelyi gyakorlati tapasztalatok szerzése;
 - d) a munkaügyi hivatalok által nyújtott tájékoztatás és tanácsadás.
- (3) Amennyiben szükséges, az illetékes hatóságok elősegítik a (2) bekezdés c) és d) pontjában említett tevékenységekhez való teljes körű hozzáférést.

29. cikk

Az oktatáshoz való hozzáférés

- (1) A nemzetközi védelemben részesített kiskorúak a számukra nemzetközi védelmet megadó tagállam állampolgáraival azonos bánásmódot élveznek az oktatási rendszerhez való hozzáférés tekintetében.

A nemzetközi védelemben részesülő személyek továbbra is a számukra nemzetközi védelmet megadó tagállam állampolgáraival azonos bánásmódot élveznek a középfokú oktatás elvégzése tekintetében, függetlenül attól, hogy elérték-e a nagykorúságot.

- (2) A nemzetközi védelemben részesített nagykorú személyek a számukra nemzetközi védelmet megadó tagállam állampolgáraival azonos bánásmódot élveznek az általános oktatási rendszerhez, továbbképzéshez és átképzéshez való hozzáférés tekintetében.

Az első albekezdés ellenére az illetékes hatóságok megtagadhatják a nemzetközi védelemben részesített nagykorú személyektől a támogatásokat vagy a kölcsönöket, amennyiben a nemzeti jog rendelkezik erről a lehetőségről.

30. cikk

A képesítések elismerésére és a készségek érvényesítésére vonatkozó eljárásokhoz való hozzáférés

- (1) A külföldi oklevelek, bizonyítványok vagy képesítés megszerzéséről szóló egyéb tanúsítványok elismerésére irányuló meglévő eljárások keretében a nemzetközi védelemben részesülő személyek a számukra nemzetközi védelmet megadó tagállam saját állampolgáraival azonos bánásmódot élveznek.
- (2) A 2005/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv²⁰ 2. cikke (2) bekezdésének és 3. cikke (3) bekezdésének sérelme nélkül az illetékes hatóságok elősegítik az e cikk (1) bekezdésében említett eljárásokhoz való teljes körű hozzáférést a nemzetközi védelemben részesülő olyan személyek számára, akik nem tudják dokumentumokkal igazolni a képesítésüket.

²⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 2005/36/EK irányelve (2005. szeptember 7.) a szakmai képesítések elismeréséről (HL L 255., 2005.09.30., 22. o.).

- (3) A nemzetközi védelemben részesülő személyek a számukra nemzetközi védelmet megadó tagállam állampolgáraival azonos bánásmódot élveznek a korábbi tanulmányi eredményeik és tapasztalataik értékelését, érvényesítését és elismerését szolgáló megfelelő rendszerekhez való hozzáférés tekintetében.

31. cikk

Szociális biztonság és szociális segítségnyújtás

- (1) A nemzetközi védelemben részesülő személyek a számukra nemzetközi védelmet megadó tagállam állampolgáraival azonos bánásmódot élveznek a szociális biztonság és szociális segítségnyújtás tekintetében.

A szociális segítségnyújtás nemzeti jogban rögzített bizonyos formáihoz való hozzáférés a nemzetközi védelemben részesülő személynek az integrációs intézkedésekben való tényleges részvételétől tehető függővé, ahol az ilyen intézkedésekben való részvétel kötelező, feltéve, hogy azok hozzáférhetőek és ingyenesek.

- (2) Az (1) bekezdés sérelme nélkül a szociális segítségnyújtás tekintetében az egyenlő bánásmód biztosítása a kiegészítő védelmi jogállással rendelkező személyek esetében az alapellátásokra korlátozható, amennyiben a nemzeti jog rendelkezik az említett lehetőségről.

Az alapellátások legalább a következőket foglalják magukban:

- a) minimumjövedelem-támogatás;
- b) segítségnyújtás betegség vagy várandósság esetén;
- c) szülői támogatás, ideértve a gyermekgondozási támogatást is; és
- d) lakhatási támogatások, amennyiben az említett ellátásokat a nemzeti jog alapján az érintett tagállam állampolgárainak nyújtják.

32. cikk

Egészségügyi ellátás

- (1) A nemzetközi védelemben részesülő személyek a számukra nemzetközi védelmet megadó tagállam állampolgáira vonatkozó jogosultsági feltételekkel azonos feltételek mellett juthatnak egészségügyi ellátáshoz.
- (2) A nemzetközi védelemben részesülő, különleges szükségletekkel rendelkező személyek – így például a várandós nők, a fogyatékkal élő személyek, a kínzás, nemi erőszak vagy a pszichikai, fizikai, illetve szexuális erőszak más súlyos formáinak áldozatai, valamint az olyan kiskorúak, akik bármilyen formájú visszaélés, elhanyagolás, kizsákmányolás, kínzás, kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód áldozatai, vagy fegyveres konfliktus áldozatai voltak – a számukra nemzetközi védelmet megadó nyújtó tagállam állampolgáira vonatkozó feltételekkel azonos jogosultsági feltételek mellett megfelelő szintű egészségügyi ellátást kell biztosítani, ideértve szükség esetén a mentális zavarok kezelését is.

33. cikk

Kísérő nélküli kiskorúak

- (1) Kísérő nélküli kiskorú vonatkozásában a nemzetközi védelem megadása után a lehető leghamarabb az illetékes hatóságok a nemzeti jog alapján meghozzák a szükséges intézkedéseket egy gyám kijelölése érdekében.

Az illetékes hatóságok az (EU) 2024/... rendelet⁺ 23. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján vagy az (EU) 2024/... irányelv⁺⁺ 27. cikke (1) bekezdésének b) pontja alapján képviselőnek kijelölt ugyanazon személyt megtarthatják, hogy gyámként járjon el anélkül, hogy hivatalos kijelölésre volna szükség.

Az (EU) 2024/... rendelet⁺ 23. cikke (2) bekezdésének b) pontjában vagy az (EU) 2024/... irányelv⁺⁺ 27. cikke (1) bekezdésének b) pontjában említett képviselők felelősek maradnak a kísérő nélküli kiskorúért a gyám kijelöléséig.

Az olyan szervezetek vagy természetes személyek, akiknek vagy amelyeknek érdekei összeférhetetlenek vagy összeférhetetlenek lehetnek a kísérő nélküli kiskorú érdekeivel, nem jelölhetők ki az érintett kiskorú gyámjának.

Amennyiben szervezetet jelölnek ki gyámként, annak a lehető leghamarabb ki kell jelölnie a kísérő nélküli kiskorú tekintetében a gyám feladatait e rendelettel összhangban ellátó természetes személyt.

⁺ HL: Kérjük, illessze be a szövegbe a PE-CONS 16/24 (2016/0224A(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

⁺⁺ HL: Kérjük, illessze be a szövegbe a PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

- (2) E rendelet céljából – a gyermek mindenképp felett álló érdekének védelmére és a kísérő nélküli kiskorú általános jóllétének biztosítására tekintettel – a gyám:
- a) biztosítja, hogy a kísérő nélküli kiskorú az e rendeletről fakadó valamennyi jogát élvezhesse;
 - b) segíti és adott esetben képviseli a kísérő nélküli kiskorút abban az esetben, ha a kísérő nélküli kiskorú menekült jogállását vagy kiegészítő védelmi jogállását visszavonják; és
 - c) adott esetben a (7) bekezdésben foglaltak szerint segíti a család felkutatását.

A gyámok(at):

- a) rendelkeznek a szükséges szakértelemmel, valamint megfelelő alap- és továbbképzésben részesülnek a kísérő nélküli kiskorúak jogairól és szükségleteiről, köztük az alkalmazandó gyermekvédelmi normákhoz kapcsolódókról;
- b) kötelezik a nemzeti jogban előírt titoktartási szabályok a munkájuk során szerzett minden információval kapcsolatban;
- c) bűnügyi nyilvántartásban ellenőrzöttek nem szerepelhetnek gyermekekkel kapcsolatos bűncselekmény miatt, vagy olyan bűncselekmények miatt, amelyek komoly kétségeket támasztanak afelől, hogy képesek gyermekek tekintetében felelősséget vállalni.

- (3) Az illetékes hatóságok minden gyámot arányos és kellőképpen korlátozott számú kísérő nélküli kiskorú képviselőre jelölnek ki annak biztosítása érdekében, hogy a gyámok képesek legyenek feladataik hatékony elvégzésére, valamint hogy a kísérő nélküli kiskorúak ténylegesen gyakorolni tudják jogaikat, és igénybe tudják venni ellátásaikat.
- (4) A nemzeti joggal összhangban a tagállamok gondoskodnak arról, hogy létezzenek olyan szervezetek – ideértve az igazságügyi hatóságokat – vagy személyek, amelyek felelősek a gyámok folyamatos felügyeletéért és ellenőrzéséért annak biztosítása érdekében, hogy a gyámok kielégítően végezzék el feladataikat.

Az első albekezdésben említett szervezeteknek és személyeknek felül kell vizsgálniuk a gyámok teljesítményét, különösen, ha arra utaló jelek vannak, hogy a gyámok nem kielégítő módon látják el feladataikat. Ezeknek a szervezeteknek és személyeknek haladéktalanul felül kell vizsgálniuk a kísérő nélküli kiskorúak által gyámjukkal szemben benyújtott panaszokat.

Szükség esetén az illetékes hatóságok leváltják a gyámként eljáró személyt, különösen, ha úgy ítélik meg, hogy az említett személy nem megfelelően látta el feladatait.

Az illetékes hatóságok a kiskorúak életkorának megfelelően és biztosítva, hogy azt a kiskorúak megértsék, elmagyarázzák a kísérő nélküli kiskorúaknak, hogy hogyan nyújthatnak be bizalmasan és biztonságosan panaszt a gyámjuk ellen.

(5) Figyelembe véve a gyermek mindenk felett álló érdekét, az illetékes hatóságok a kísérő nélküli kiskorúakat a következőknél helyezik el:

- a) nagykorú hozzátartozónál;
- b) nevelőcsaládnál;
- c) kifejezetten kiskorúak elhelyezésére szolgáló gondozóközpontokban; vagy
- d) kiskorúak elhelyezésére alkalmas más szálláshelyeken.

A kísérő nélküli kiskorú nézeteit életkorára és érettségi fokára tekintettel kell figyelembe venni.

(6) Biztosítani kell, hogy a testvérek – figyelembe véve az érintett kísérő nélküli kiskorúak mindenk felett álló érdekét, valamint különösen életkorukat és érettségi fokukat – lehetőség szerint együtt maradhassanak. A kísérő nélküli kiskorúak tartózkodási helyének megváltoztatását a minimálisra kell korlátozni.

(7) Amennyiben a kísérő nélküli kiskorú családtagjainak felkutatása azelőtt kezdődött meg, hogy a kiskorúnak megadták volna a nemzetközi védelmet, azt a nemzetközi védelem megadását követően is folytatni kell. Amennyiben a családtagok felkutatása még nem kezdődött meg, azt a menekült jogállás vagy a kiegészítő védelmi jogállás megadását követően a lehető leghamarabb meg kell kezdeni, feltéve, hogy ez a kiskorú mindenk felett álló érdekét szolgálja.

Amennyiben a kiskorú vagy a kiskorú közeli hozzátartozóinak élete vagy testi épsége veszélybe kerülhet, különösen ha azok a származási országban maradtak, biztonságuk veszélyeztetésének elkerülése érdekében ügyelni kell arra, hogy az e személyekre vonatkozó információk gyűjtése, feldolgozása és közlése bizalmasan történjen.

34. cikk

A lakhatás elősegítése

- (1) A nemzetközi védelemben részesülő személyek legalább a számukra nemzetközi védelmet megadó tagállam területén jogszerűen tartózkodó, általában véve ugyanazon helyzetben lévő harmadik országbeli állampolgárookra vonatkozó feltételekkel azonos feltételek mellett juthatnak lakhatáshoz.
- (2) A nemzetközi védelemben részesülő személyek szétosztására szolgáló nemzeti gyakorlatoknak biztosítaniuk kell, hogy a nemzetközi védelemben részesülő személyek egyenlő bánásmódban részesüljenek, kivéve, ha az eltérő bánásmód objektív alapon igazolható. Az ilyen nemzeti gyakorlatoknak esélyegyenlőséget kell biztosítaniuk a lakhatáshoz való hozzáférés tekintetében.

35. cikk

Az integrációs intézkedésekhez való hozzáférés

- (1) A számukra nemzetközi védelmet megadó tagállam társadalmába történő beilleszkedésük ösztönzése és elősegítése érdekében a nemzetközi védelemben részesülő személyek hozzáférhetnek a tagállam által biztosított vagy elősegített olyan integrációs intézkedésekhez – így különösen nyelvtanfolyamokhoz, állampolgári ismeretekkel és beilleszkedéssel foglalkozó programokhoz, valamint szakképzéshez –, amelyek figyelembe veszik konkrét szükségleteiket, és amelyeket az illetékes hatóságok megfelelőnek ítélnek.
- (2) A nemzetközi védelemben részesülő személyeknek integrációs intézkedésekben kell részt venniük, ha a számukra nemzetközi védelmet megadó tagállamban a részvétel kötelező. Az ilyen integrációs intézkedéseknek hozzáférhetőnek és ingyeneseknek kell lenniük.
- (3) E cikk (2) bekezdésétől eltérve, és a 31. cikk (1) bekezdése második albekezdésének sérelme nélkül, a tagállamok díjat alkalmazhatnak bizonyos kötelező integrációs intézkedések tekintetében, amennyiben a nemzetközi védelemben részesülő személy elegendő anyagi fedezettel rendelkezik, és amennyiben az ilyen díjak nem rónak észszerűtlen terhet a nemzetközi védelemben részesülő személyre.
- (4) Az illetékes hatóságok nem alkalmazhatnak szankciókat a nemzetközi védelemben részesülő személyek ellen, amennyiben azok rajtuk kívül álló körülmények miatt képtelenek részt venni integrációs intézkedésekben.

36. cikk
Hazatelepülés

A tagállamok támogatást nyújthatnak a nemzetközi védelemben részesülő azon személyek részére, akik haza kívánnak települni.

VIII. fejezet
Közigazgatási együttműködés

37. cikk
Együttműködés

Minden egyes tagállam kijelöl egy nemzeti kapcsolattartó pontot e rendelet alkalmazása céljából, és ennek címét közli a Bizottsággal. A Bizottság közli ezen információkat a többi tagállammal.

A tagállamok a Bizottsággal összeköttetésben minden megfelelő intézkedést megtesznek annak érdekében, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóságok között közvetlen együttműködést és információcserét hozzanak létre.

38. cikk

Személyzet

Az e rendeletet végrehajtó hatóságoknak és más szervezeteknek már rendelkezniük kell vagy biztosítani kell számukra a szükséges képzést, és a feladataik végzése során általuk szerzett személyes információkkal kapcsolatban őket a nemzeti jogban meghatározott titoktartási kötelezettség terheli.

IX. fejezet

Záró rendelkezések

39. cikk

Nyomon követés és értékelés

A Bizottság ... [az e rendelet alkalmazásának kezdőnapjától számított két év]-ig, majd azt követően ötévenként jelentést tesz az Európai Parlament és a Tanács felé e rendelet alkalmazásáról, és adott esetben javaslatot tesz a szükséges módosításokra.

A tagállamok legkésőbb kilenc hónappal az első bekezdésben meghatározott releváns határidő lejárta előtt eljuttatnak a Bizottsághoz minden olyan információt, amely az ugyanazon bekezdésben említett jelentés elkészítése szempontjából releváns.

40. cikk

A 2003/109/EK irányelv módosítása

A 2003/109/EK irányelv a következőképpen módosul:

1. A 4. cikk (2) bekezdése harmadik albekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„Azon személyek tekintetében, akik számára megadták a nemzetközi védelmet, a nemzetközi védelem iránti kérelem – amelynek alapján az említett nemzetközi védelmet megadták – benyújtásának időpontja és az (EU) 2024/... rendelet⁺⁺ 24. cikkében említett tartózkodási engedély megadásának időpontja közötti időtartamot figyelembe kell venni az (1) bekezdésben említett időtartam kiszámításakor.

* Az Európai Parlament és Tanács (EU) 2024/... rendelete (...) a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemben részesülő személyként való elismerésére, a menekültek vagy a kiegészítő védelemre jogosult személyek egységes jogállására, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról, a 2003/109/EK tanácsi irányelv módosításáról és a 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L ..., ELI: ...).”

⁺ HL: Kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) dokumentumban található rendelet számát.

2. A 4. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(3a) Amennyiben a nemzetközi védelemben részesülő személyt a nemzetközi védelmet megadó tagállamtól eltérő tagállamban találják, anélkül, hogy a releváns nemzeti, uniós vagy nemzetközi jognak megfelelően jogosult volna ott tartózkodni, az ilyen helyzetet megelőző, a nemzetközi védelmet megadó tagállamban történő jogszerű tartózkodás időtartamát nem lehet figyelembe venni az (1) bekezdésben említett időtartam kiszámításakor.

Az első albekezdéstől eltérve, különösen abban az esetben, ha a nemzetközi védelemben részesülő személy bizonyítja, hogy a jogosulatlan tartózkodást az említett nemzetközi védelemben részesülő személyen kívül álló körülmények miatti ok indokolja, a tagállamok nemzeti jogukkal összhangban úgy rendelkezhetnek, hogy az (1) bekezdésben említett időtartam számítása nem szakad meg.”

3. A 26. cikk első bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek legkésőbb 2006. január 23-ig megfeleljenek. A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a 4. cikk (2) bekezdése harmadik albekezdésének és a 4. cikk (3a) bekezdésének ... [e rendelet alkalmazásának kezdőnapja]-ig megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul közlik a Bizottsággal.”

41. cikk

Hatályon kívül helyezés

... [e rendelet alkalmazásának kezdőnapja]-tól/-től a 2011/95/EU irányelv hatályát veszti. A hatályon kívül helyezett irányelvre történő hivatkozásokat e rendeletre való hivatkozásnak kell tekinteni és a II. mellékletben szereplő megfelelési táblázattal összhangban kell értelmezni.

Abban a mértékben, amennyiben a 2004/83/EK tanácsi irányelv²¹ továbbra is kötelező erejű azon tagállamokra nézve, amelyekre nézve a 2011/95/EU irányelv nem kötelező, a 2004/83/EK irányelv azon naptól hatályát veszti, amelyen az említett tagállamokra nézve e rendelet kötelezővé válik. A hatályon kívül helyezett irányelvre történő hivatkozásokat e rendeletre való hivatkozásnak kell tekinteni.

²¹ A Tanács 2004/83/EK irányelve (2004. április 29.) a harmadik országok állampolgárainak, illetve a hontalan személyeknek menekültként vagy a más okból nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésének feltételeiről és az e státuszok tartalmára vonatkozó minimumszabályokról (HL L 304., 2004.9.30., 12. o.)

42. cikk

Hatálybalépés és alkalmazhatóság

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet ... [az e rendelet hatálybalépését követő huszonötödik hónap első napja]-tól/-től kell alkalmazni.

Ez a rendelet a Szerződéseknek megfelelően teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó a tagállamokban.

Kelt ...,

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

I. MELLÉKLET

A nemzetközi védelemben részesülő személyek számára nyújtandó tájékoztatás

A nemzetközi védelem megadását követően a nemzetközi védelemben részesülő személyek számára a lehető leghamarabb legalább a következő tájékoztatást kell nyújtani a menekült jogállásukkal vagy a kiegészítő védelmi jogállásukkal kapcsolatos jogaikról és kötelezettségeikről. Szükség esetén a tájékoztatást különböző hatóságok, szolgáltatók vagy releváns kapcsolattartó pontok is nyújthatják.

I. Tájékoztatás a tartózkodással kapcsolatos jogokról és kötelezettségekről:

- a) A nemzetközi védelemben részesülő személyek tartózkodási engedélyhez való joga (24. cikk):
 - A tartózkodási engedély kérelmezésének módja és helye, valamint tájékoztatás az illetékes hatóságról vagy a releváns kapcsolattartó pontról;
- b) A nemzetközi védelemben részesülő személyek családtagjainak tartózkodási engedélyhez való joga (23. cikk):
 - A tartózkodási engedély kérelmezésének módja és helye, valamint tájékoztatás az illetékes hatóságról vagy a releváns kapcsolattartó pontról;
 - Tájékoztatás azokról a jogokról, amelyek a tartózkodási engedéllyel rendelkező családtagokat megilletik;

- c) Úti okmány igényléséhez való jog (25. cikk):
- Az úti okmány igénylésének módja és helye, valamint tájékoztatás az illetékes hatóságról vagy a releváns kapcsolattartó pontról;
- d) A tagállamon belüli szabad mozgáshoz való jog és e mozgás esetleges korlátozásai (26. cikk):
- konkrét településen való letelepedésre vagy nyilvántartásba vételre vonatkozó követelmény, valamint tájékoztatás az illetékes hatóságról vagy a releváns kapcsolattartó pontról;
- e) Az Unión belüli szabad mozgáshoz való jog (27. cikk):
- A nemzetközi védelmet megadó tagállamban való tartózkodás kötelezettsége;
 - A schengeni térségen belüli mozgáshoz való jog és egy ilyen jog gyakorlásának feltételei a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény 21. cikkében meghatározottak szerint, valamint egy másik tagállamban való tartózkodás kérelmezéséhez és a tartózkodás engedélyezéséhez való jog az említett tagállam nemzeti joga alapján vagy az uniós jog vagy nemzetközi megállapodások releváns rendelkezései alapján;

- Lehetséges szankciók az évek kiszámításával kapcsolatban a 2003/109/EK irányelvvel összhangban és az (EU)2024./... rendelet⁺ szerinti visszavételi eljárás, amennyiben a nemzetközi védelemben részesülő személy nem követi a releváns szabályokat, és a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezményt megsértve, engedély nélkül tovább tartózkodik, vagy engedély nélkül tartózkodik egy másik tagállamban.

II. Az integrációval összefüggő jogokról való tájékoztatás:

a) A munkavállaláshoz való jog (28. cikk):

- Az önálló vagy nem önálló jövedelemszerző tevékenységhez való hozzáférésre vonatkozó adminisztratív követelmények;
- Adott esetben a közszolgálatban történő foglalkoztatással kapcsolatos korlátozások;
- A további tájékoztatásért felelős releváns munkaügyi hivatal vagy kapcsolattartó pont;

b) A kiskorúak oktatáshoz való joga (29. cikk (1) bekezdés)

- A tankötelezettség alsó korhatára;
- Adott esetben az oktatási rendszerhez való hozzáférésre vonatkozó adminisztratív követelmények;

⁺ HL: Kérjük, illessze be a szövegbe a PE-CONS 21/24 (2020/0279 (COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

- c) A nagykorú személyek általános oktatási rendszerhez való hozzáféréseinek joga (29. cikk (2) bekezdés):
- Az általános oktatási rendszerhez való hozzáférésre vonatkozó követelmények, ideértve az adminisztratív közigazgatási követelményeket is;
- d) A képesítések elismerésére és a készségek érvényesítésére vonatkozó eljárásokhoz való hozzáférés joga (30. cikk)
- A kizárólag a képesítés hivatalos elismerését követően gyakorolható szabályozott szakmákkal kapcsolatos tájékoztatásért felelős illetékes nemzeti hatóságok vagy releváns kapcsolattartó pontok, valamint az ilyen elismerés céljából lefolytatandó közigazgatási eljárások;
- e) Tájékoztatás a korábbi tanulmányi eredmények és tapasztalatok értékelését, érvényesítését és elismerését szolgáló megfelelő rendszerekről (30. cikk (3) bekezdés):
- Adott esetben az ilyen rendszerekre vonatkozó tájékoztatás és a további tájékoztatásért felelős releváns kapcsolattartó pont;
- f) Az állampolgárokkal egyenlő bánásmódhoz való jog a szociális biztonság tekintetében (31. cikk)
- A további tájékoztatásért felelős releváns kapcsolattartó pont;

- g) A szociális segítségnyújtáshoz való jog (31. cikk):
- Adott esetben azon ellátások jegyzéke, amelyeket nem nyújtanak a kiegészítő védelemben részesülő személyek számára;
 - A további tájékoztatásért felelős releváns kapcsolattartó pont;
- h) Az egészségügyi ellátáshoz való jog az állampolgárokéval azonos jogosultsági feltételek mellett (32. cikk):
- Általános tájékoztatás az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés feltételeiről;
 - Adott esetben a bántalmazás, kizsákmányolás, kínzás vagy kegyetlen, embertelen és megalázó bánásmód áldozatai számára rendelkezésre álló szolgáltatásokkal foglalkozó kapcsolattartó pont;
- i) Lakhatáshoz való jog a tagállamok területén jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozó feltételekkel azonos feltételek mellett (34. cikk)
- Adott esetben a rendelkezésre álló szociális lakhatási rendszerekre vonatkozó alapvető tájékoztatás;
 - Adott esetben a tartózkodási helyre vonatkozó követelmények a szétosztási gyakorlatok keretében;
 - A további tájékoztatásért felelős illetékes hatóság vagy releváns kapcsolattartó pont;

j) A megfelelőnek ítélt integrációs intézkedésekhez való hozzáférés joga, adott esetben kötelező részvétel mellett (35. cikk):

- Adott esetben a kötelező integrációs intézkedésekre vonatkozó tájékoztatás;
- A további tájékoztatásért felelős releváns kapcsolattartó pont.

III. Tájékoztatás a kísérő nélküli kiskorúak különös jogairól (33. cikk):

- Tájékoztatás a gyámhoz való jogról és a gyám feladatairól;
 - A gyám elleni panasz benyújtásának részletei.
-

II. MELLÉKLET

Megfelelési táblázat

A 2011/95/EU irányelv	Ez a rendelet
1. cikk	1. cikk
2. cikk, a) pont	3. cikk, 3. pont
2. cikk, b) pont	3. cikk, 4. pont
2. cikk, c) pont	–
2. cikk, d) pont	3. cikk, 5. pont
2. cikk, e) pont	3. cikk, 1. pont
2. cikk, f) pont	3. cikk, 6. pont
2. cikk, g) pont	3. cikk, 2. pont
2. cikk, h) pont	3. cikk, 7. pont
2. cikk, i) pont	3. cikk, 8. pont
2. cikk, j) pont, bevezető fordulat	3. cikk, 9. pont, bevezető fordulat
2. cikk, j) pont, első franciabekezdés	3. cikk, 9. pont, a) alpont
2. cikk, j) pont, második franciabekezdés	3. cikk, 9. pont, b) alpont
2. cikk, j) pont, harmadik franciabekezdés	3. cikk, 9. pont, c) alpont
2. cikk, k) pont	3. cikk, 10. pont
2. cikk, l) pont	3. cikk, 11. pont
2. cikk, m) pont	3. cikk, 12. pont
2. cikk, n) pont	3. cikk, 13. pont
–	3. cikk, 14., 15., 16., 17. és 18. pont
3. cikk	–
4. cikk, (1) és (2) bekezdés	4. cikk, (1) és (2) bekezdés

A 2011/95/EU irányelv	Ez a rendelet
–	4. cikk, (3) bekezdés
4. cikk, (3) bekezdés, a)–e) pont	– ¹
4. cikk, (4) és (5) bekezdés	4. cikk, (4) és (5) bekezdés
5. cikk	5. cikk
6. cikk	6. cikk
7. cikk	7. cikk
8. cikk, (1) bekezdés	8. cikk, (1) bekezdés
–	8. cikk, (2) és (3) bekezdés
8. cikk, (2) bekezdés	8. cikk, (4) bekezdés
–	8. cikk, (5) és (6) bekezdés
9. cikk	9. cikk
10. cikk, (1) és (2) bekezdés	10. cikk, (1) és (2) bekezdés
–	10. cikk, (3) bekezdés
11. cikk, (1) bekezdés	11. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés
11. cikk, (2) bekezdés	11. cikk, (2) bekezdés, a) és b) pont
11. cikk, (3) bekezdés	–
12. cikk, (1) bekezdés	12. cikk, (1) bekezdés
12. cikk, (2) bekezdés, a), b) és c) pont	12. cikk, (2) bekezdés, a), b) és c) pont
12. cikk, (3) bekezdés	12. cikk, (3) bekezdés
–	12. cikk, (4) és (5) bekezdés
13. cikk	13. cikk
14. cikk, (1) bekezdés	14. cikk, (1) bekezdés, a) pont
14. cikk, (2) bekezdés	14. cikk, (4) bekezdés

¹ Lásd az (EU) 2024/... rendelet 33. cikkének (2) bekezdését [HL: Kérjük, illessze be a PE-CONS 16/24 (2016/0224A(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát].

A 2011/95/EU irányelv	Ez a rendelet
14. cikk, (3) bekezdés, a) pont	14. cikk, (1) bekezdés, b) pont
14. cikk, (3) bekezdés, b) pont	14. cikk, (1) bekezdés, c) pont
14. cikk, (4) bekezdés, a) pont	14. cikk, (1) bekezdés, d) pont
14. cikk, (4) bekezdés, b) pont	14. cikk, (1) bekezdés, e) pont
14. cikk, (5) bekezdés	14. cikk, (2) bekezdés
14. cikk, (6) bekezdés	14. cikk, (3) bekezdés
–	14. cikk, (4) bekezdés
15. cikk	15. cikk
16. cikk, (1) bekezdés	16. cikk, (1) bekezdés
16. cikk, (2) bekezdés	16. cikk, (2) bekezdés, a) és b) pont
16. cikk, (3) bekezdés	16. cikk, (3) bekezdés
17. cikk, (1) bekezdés, a), b), c) és d) pont	17. cikk, (1) bekezdés, a), b), c) és d) pont
17. cikk, (2) bekezdés	17. cikk, (2) bekezdés
17. cikk, (3) bekezdés	17. cikk, (3) bekezdés
–	17. cikk, (4) és (5) bekezdés
18. cikk	18. cikk
19. cikk, (1) bekezdés	19. cikk, (1) bekezdés, a) pont
19. cikk, (2) bekezdés	19. cikk, (1) bekezdés, b) pont
19. cikk, (3) bekezdés, a) pont	19. cikk, (1) bekezdés, b) pont
19. cikk, (3) bekezdés, b) pont	19. cikk, (1) bekezdés, c) pont
19. cikk, (4) bekezdés	19. cikk, (2) bekezdés
21. cikk	21. cikk
20. cikk, (1) bekezdés	20. cikk, (1) bekezdés
22. cikk	20. cikk, (2) bekezdés

A 2011/95/EU irányelv	Ez a rendelet
20. cikk, (3) bekezdés	20. cikk, (4) bekezdés
20. cikk, (4) bekezdés	20. cikk, (4) bekezdés
20. cikk, (5) bekezdés	20. cikk, (5) bekezdés
21. cikk, (1) bekezdés	21. cikk
21. cikk, (2) bekezdés	–
21. cikk, (3) bekezdés	–
22. cikk	22. cikk
23. cikk, (1) bekezdés	–
23. cikk, (2) bekezdés	23. cikk, (1) és (4) bekezdés
–	23. cikk, (2) bekezdés
23. cikk, (3) bekezdés	23. cikk, (3) bekezdés
23. cikk, (4) bekezdés	23. cikk, (5) bekezdés
23. cikk, (5) bekezdés	23. cikk, (7) bekezdés
24. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés	24. cikk, (2) bekezdés
24. cikk, (2) bekezdés	26. cikk, (4) bekezdés, második albekezdés
25. cikk	25. cikk
26. cikk, (1) bekezdés	28. cikk, (1) bekezdés
26. cikk, (2) bekezdés	28. cikk, (2) bekezdés, c) és d) pont
26. cikk, (3) bekezdés	28. cikk, (3) bekezdés
26. cikk, (4) bekezdés	31. cikk
27. cikk	29. cikk
28. cikk, (1) és (2) bekezdés	30. cikk, (1) és (2) bekezdés
–	30. cikk, (3) bekezdés
29. cikk, (1) bekezdés	31. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés

A 2011/95/EU irányelv	Ez a rendelet
–	31. cikk, (1) bekezdés, második albekezdés
29. cikk, (2) bekezdés	31. cikk, (2) bekezdés
30. cikk	32. cikk
31. cikk, (1) bekezdés	33. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés
–	33. cikk, (1) bekezdés, második albekezdés
31. cikk, (2), (3), (4), (5) és (6) bekezdés	33. cikk, (2), (3), (4), (5), (6) és (7) bekezdés
32. cikk	34. cikk
33. cikk	26. cikk
34. cikk	35. cikk, (1) bekezdés
–	35. cikk, (2) bekezdés
35. cikk	36. cikk
36. cikk	37. cikk
37. cikk	38. cikk
38. cikk	39. cikk
39. cikk	–
–	40. cikk
40. cikk	41. cikk
41. cikk	42. cikk
42. cikk	–